

Bruksela, 9 marca 2018 r.
(OR. en)

7049/18

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0048 (COD)

EF 73
ECOFIN 231
CODEC 360
IA 60

WNIOSEK

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	8 marca 2018 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2018) 113 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2018) 113 final.

Załącznik: COM(2018) 113 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.3.2018
COM(2018) 113 final

2018/0048 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego
dla przedsiębiorstw**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2018) 56 final} - {SWD(2018) 57 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Komisja przyjęła dziś pakiet środków służących pogłębieniu unii rynków kapitałowych, wraz z towarzyszącym mu komunikatem „Dokończenie budowy unii rynków kapitałowych do roku 2019 – czas przyspieszyć realizację”. Pakiet ten obejmuje niniejszy wniosek, a także wniosek w sprawie unijnych ram dotyczących obligacji zabezpieczonych, wniosek w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych, wniosek dotyczący prawa właściwego, które ma zastosowanie do skutków cesji wierzytelności dla osób trzecich, oraz komunikat dotyczący prawa właściwego, które ma być stosowane do ustalenia własności aktywów bazowych w transakcjach na papierach wartościowych.

Niniejsza inicjatywa stanowi część priorytetu Komisji, jakim jest ustanowienie unii rynków kapitałowych, której celem jest rozszerzenie dostępu do finansowania dla innowacyjnych przedsiębiorstw, przedsiębiorstw typu start-up i innych przedsiębiorstw nienotowanych¹.

Obecnie dostęp tych przedsiębiorstw do finansowania nadal jest utrudniony, zwłaszcza gdy przechodzą one z fazy rozruchu w fazę ekspansji, ze względu na strukturalną asymetrię informacji. Nadmierne poleganie na krótkoterminowych niezabezpieczonych kredytach bankowych jest często kosztowne. Ponadto na wielkość kredytów bankowych udzielanych zarówno przedsiębiorstwom typu start-up, jak i MŚP poważny wpływ miał kryzys finansowy z 2008 r. i nadal nie osiągnięto poziomów sprzed kryzysu, co sprawia, że brak środków finansowych w znacznym stopniu przyczynia się do niepowodzeń przedsiębiorstw typu start-up. Problemy te są znacznie poważniejsze w państwach członkowskich o słabiej rozwiniętych rynkach kapitałowych i systemach bankowych.

Jako nowa forma usługi finansowej opartej na technologii finansowanie społecznościowe może przyczynić się do lepszego kojarzenia inwestorów i projektów biznesowych potrzebujących finansowania. Platformy finansowania społecznościowego działają jako pośrednicy między inwestorami a przedsiębiorstwami, umożliwiając inwestorom łatwiejsze identyfikowanie i wspieranie projektów, którymi są zainteresowani. Finansowanie społecznościowe może stać się ważnym źródłem finansowania pozabankowego, a tym samym wspierać osiągnięcie nadrzędnych celów unii rynków kapitałowych, jakimi są wspieranie bardziej zrównoważonej integracji finansowej oraz inwestycji prywatnych na rzecz tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego. Finansowanie społecznościowe w coraz większym stopniu staje się ważnym elementem drabiny finansowania dla przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw na wczesnym etapie rozwoju, zwykle finansowanych przez rodzinę, przyjaciół i ze środków własnych, aż do późniejszych etapów rozwoju, na których przedsiębiorstwami tymi zaczynają się interesować fundusze *venture capital*, a nawet fundusze *private equity*. Finansowanie społecznościowe może zatem stanowić alternatywę dla niezabezpieczonych kredytów bankowych, które obecnie stanowią główne źródła finansowania zewnętrznego dla MŚP, zwłaszcza w początkowym okresie działalności.

¹ W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie tworzenia unii rynków kapitałowych stwierdzono również, że „unia rynków kapitałowych powinna doprowadzić do stworzenia odpowiedniego otoczenia regulacyjnego, które ułatwi transgraniczny dostęp do informacji na temat przedsiębiorstw poszukujących instrumentów kredytowych, quasi-kapitałowych i kapitałowych, aby promować rozwój pozabankowych modeli finansowania, w tym finansowania społecznościowego i pożyczek społecznościowych”. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie utworzenia unii rynków kapitałowych (2015/2634(RSP)), pkt 47. Dostępna na stronie: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONGML+TA+P8-TA-2015-0268+0+DOC+PDF+V0//pl>

Służby Komisji od lat monitorowały rozwój sytuacji rynkowej w zakresie finansowania społecznościowego. W komunikacie opublikowanym w 2014 r.² i w dokumencie roboczym służb Komisji opublikowanym w maju 2016 r.³ stwierdzono, że wówczas nie było mocnych argumentów przemawiających za interwencją polityczną na poziomie UE. Jednocześnie służby Komisji zobowiązały się do monitorowania tego rynku i od tamtego czasu zgromadziły, w drodze konsultacji z zainteresowanymi stronami i badań zewnętrznych, istotne dowody dotyczące barier dla działalności transgranicznej i rozwoju rynku wewnętrznego. Ponadto dalsza koncentracja europejskiego sektora finansowania społecznościowego w kilku państwach członkowskich uwydatniła potrzebę zapewnienia szerszego dostępu do tej metody finansowania dla osób poszukujących środków finansowych i inwestorów we wszystkich państwach członkowskich.

W niniejszym wniosku ustanawia się znak europejski dla platform finansowania społecznościowego opartego na inwestycjach i pożyczkach, który umożliwia działalność transgraniczną i ma na celu przeciwdziałanie ryzyku w sposób proporcjonalny. Celem wniosku jest ułatwienie zwiększenia skali usług w zakresie finansowania społecznościowego na całym rynku wewnętrznym, zwiększając w ten sposób dostęp do finansowania dla przedsiębiorców, przedsiębiorstw typu start-up i ogólnie dla MŚP. Dlatego też finansowanie społecznościowe oparte na darowiznach i nagrodach jest wyłączone z zakresu niniejszej inicjatywy. Włączenie tych modeli biznesowych byłoby nieproporcjonalne, ponieważ nie dotyczą one produktów finansowych i asymetrii informacji, którą te produkty stwarzają. Ponadto prawodawstwo UE w zakresie ochrony konsumentów już stosuje się do finansowania społecznościowego opartego na nagrodach, gdyż obejmuje rygorystyczne przepisy służące ochronie konsumentów.

Niniejszy wniosek nie ma zastosowania do tych usług świadczonych na rzecz właścicieli projektów, którzy kwalifikują się jako konsumenci zgodnie z definicją zawartą w art. 3 lit. a) dyrektywy 2008/48/WE. W związku z tym wniosek nie obejmuje udzielania pożyczek konsumenckich na cele konsumpcyjne, ponieważ nie są to pożyczki dla przedsiębiorstw i częściowo mieszczą się w zakresie obowiązujących przepisów UE, w szczególności: (i) jeżeli konsument otrzymuje pożyczkę na konsumpcję osobistą i nie działa w ramach swoich obowiązków zawodowych, działalność ta wchodzi w zakres stosowania dyrektywy w sprawie kredytu konsumenckiego; oraz (ii) jeżeli konsument otrzymuje pożyczkę na zakup nieruchomości, działalność ta wchodzi w zakres stosowania dyrektywy o kredycie hipotecznym.

Celem niniejszego wniosku jest również wzmocnienie pozycji inwestorów poprzez zapewnienie im niezbędnych informacji na temat finansowania społecznościowego, w tym informacji na temat podstawowego ryzyka. Aby zwiększyć zaufanie inwestorów do tych innowacyjnych usług, w niniejszym wniosku wymaga się od dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego również wprowadzenia niezbędnych środków ochronnych w celu zminimalizowania prawdopodobieństwa faktycznego wystąpienia ryzyka.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego nie było dotychczas przedmiotem ukierunkowanego działania UE. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego dostosowują swoje modele biznesowe do bardzo różnych ram krajowych i

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Uwolnienie potencjału finansowania społecznościowego w Unii Europejskiej, COM(2014) 172 final z 27.3.2014.

³ SWD(2016) 154 final, dostępny na stronie:
<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/10102-2016-154-EN-F1-1.PDF>

są objęci wdrażaniem przez właściwe organy krajowe istniejących systemów unijnych i krajowych. Dynamiczny charakter modeli biznesowych i różne interpretacje istniejącego prawodawstwa UE w poszczególnych państwach członkowskich doprowadziły do powstania wielu różnych ram prawnych dla dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego – od braku regulacji po ścisłe stosowanie zasad ochrony inwestorów. Do tej pory niektóre państwa członkowskie wprowadziły dostosowane do swoich potrzeb krajowe systemy do celów finansowania społecznościowego, podczas gdy inne wymagają, aby platformy finansowania społecznościowego uzyskiwały licencje i działały zgodnie z istniejącymi ramami UE, takimi jak: dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID II), dyrektywa w sprawie usług płatniczych oraz dyrektywa dotycząca zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (dyrektywa w sprawie ZAFI).

Celem niniejszego wniosku dotyczącego europejskich ram prawnych w zakresie finansowania społecznościowego nie jest ingerowanie w krajowe systemy dostosowane do potrzeb poszczególnych państw ani w istniejące licencje, w tym udzielone na podstawie MiFID II, dyrektywy w sprawie usług płatniczych lub dyrektywy w sprawie ZAFI, lecz raczej zapewnienie dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego możliwości ubiegania się o znak UE, który uprawnia ich pod pewnymi warunkami do rozszerzenia działalności na całą Unię.

- **Spójność z innymi obszarami polityki Unii**

Celem wniosku jest rozszerzenie dostępu do finansowania dla innowacyjnych przedsiębiorstw, MŚP i innych nienotowanych przedsiębiorstw, zgodnie z priorytetem Komisji dotyczącym ustanowienia unii rynków kapitałowych. Poprzez umożliwienie platformom rozszerzenia działalności na cały rynek europejski wniosek ma na celu zapewnienie przedsiębiorstwom typu start-up i MŚP dostępu do alternatywnych źródeł kapitału zgodnie z innymi inicjatywami, które służyły ułatwieniu tym podmiotom dostępu do finansowania, takimi jak ramy europejskich funduszy *venture capital*.

Inicjatywa ta jest również częścią planu działania Komisji Europejskiej w sprawie FinTech, mającego na celu lepsze zrozumienie technologii finansowej i umożliwienie wspierania sektora usług finansowych przez tę technologię. W rezultacie sektor usług finansowych jest największym użytkownikiem technologii cyfrowych i stanowi główną siłę napędową transformacji cyfrowej naszego społeczeństwa. Te nowe technologie zmieniają sposób, w jaki konsumenci i przedsiębiorstwa korzystają z dostępu do usług, a także zwiększają zdolność zrozumienia i mierzenia ryzyka. Komisja zamierza opowiedzieć się za bardziej innowacyjnym podejściem do technologii finansowej poprzez uproszczenie otoczenia regulacyjnego, w którym innowacyjne usługi finansowe, produkty i rozwiązania mogą być wprowadzane w całej UE w bezpiecznym i stabilnym finansowo środowisku zarówno dla inwestorów, jak i dla przedsiębiorstw.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego wniosku jest art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) umożliwiający przyjęcie środków służących zbliżeniu przepisów krajowych, których celem jest ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Obecnie finansowanie społecznościowe nie może czerpać korzyści płynących z rynku wewnętrznego ze względu na brak specjalnego i spójnego systemu regulacji i nadzoru. Podczas gdy niektóre państwa członkowskie stosują obecne ramy usług finansowych do

dostawców usług finansowania społecznościowego, inne zezwalają tym podmiotom na pozostawanie poza systemem regulacyjnym i prowadzenie działalności na podstawie zwolnienia, stosownie do określonego modelu biznesowego. Tymczasem coraz większa liczba państw członkowskich wdraża dostosowane do swoich potrzeb ramy krajowe opracowane specjalnie na potrzeby działalności w zakresie finansowania społecznościowego.

Rozbieżne ramy, zasady i interpretacje modeli biznesowych stosowane w odniesieniu do dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego w całej Unii utrudniają zatem potencjalne zwiększenie skali działalności w zakresie finansowania społecznościowego na poziomie UE. Duże różnice w zakresie norm regulacyjnych i rozbieżne zakresy stosowania przepisów przyjmowanych przez państwa członkowskie stanowią barierę dla zwiększania skali działalności platform finansowania społecznościowego w UE, ponieważ wiążą się z koniecznością dostosowania modeli biznesowych tych platform do poszczególnych jurysdykcji, często nakładając wymóg uzyskania wielu krajowych zezwoleń lub rejestracji oraz przestrzegania rozbieżnych przepisów krajowych, m.in. w dziedzinie marketingu i ochrony konsumentów. Prowadzi to do wysokich kosztów, złożoności prawnej i niepewności dla dostawców usług finansowania społecznościowego, powoduje niepotrzebną fragmentację rynku, a także brak korzyści skali i niespójne podejście do kwestii przejrzystości i ryzyka finansowego. Te rozbieżności stanowią przeszkodę dla ustanowienia i sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Sytuacja ta ogranicza zdolność platform finansowania społecznościowego do zwiększania swojej obecności na rynkach UE innych niż rynek krajowy i powoduje, że tylko większe państwa członkowskie posiadające wystarczająco duże rynki są atrakcyjne dla dostawców usług finansowania społecznościowego. To z kolei ogranicza zdolność do rozwijania zintegrowanego unijnego rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego.

Jednocześnie inwestorzy mają ograniczoną dostępność i możliwość dywersyfikacji ryzyka w ten sam sposób ze względu na brak rynku wewnętrznego. Istnieją ważne i innowacyjne sektory takie jak sektor technologii, w których bliskość geograficzna nie jest czynnikiem o kluczowym znaczeniu dla inwestycji, a więc są one zależne od bazy inwestorów międzynarodowych. Inwestorzy międzynarodowi mają trudności z pojawieniem się na europejskich platformach finansowania społecznościowego wskutek wyżej wspomnianych barier transgranicznych, pomimo szybkiego rozwoju rynków krajowych. W rezultacie odczuwane przez inwestorów trudności z zaangażowaniem się w działalność transgraniczną generują dodatkowe koszty poszukiwań i ograniczają swobodne przepływy finansowe w Unii.

Zauważono, że wiele przedsiębiorstw ucieka się do uzyskania osobowości prawnej w państwach z rozwiniętym rynkiem finansowania społecznościowego i pozyskiwania w nich środków finansowych. Chociaż zjawisko to może wynikać również z wpływu innych czynników takich jak lokalny ekosystem finansowy, oznacza to, że małe przedsiębiorstwa w sektorach o niskiej mobilności czynników produkcji nie byłyby w stanie uzyskać dostępu do tych możliwości finansowania, chyba że istniałby już skuteczny krajowy rynek finansowania społecznościowego. W związku z tym niezdolność platform i inwestorów do przeniesienia się za granicę może utrudnić dostęp do finansowania przedsiębiorstwom w wielu sektorach.

Rozbieżności te stwarzają również nierówne warunki działania dla dostawców platform w zależności od ich lokalizacji poprzez fragmentację modeli finansowania na modele poszczególnych państw, tworząc w ten sposób dodatkowe bariery dla rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego. Do głównych czynników zalicza się różne interpretacje i sposoby traktowania dostawców usług finansowania społecznościowego, a także dodatkowy brak zaufania, jaki to powoduje dla inwestorów w kontekście

transgranicznym, jeśli chodzi o niepewność i wysokie koszty poszukiwania. Co ważniejsze, takie rozbieżne interpretacje i sposoby traktowania dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego powodują znaczny brak pewności prawa dla inwestorów detalicznych, którzy pozostają zniechęceni do usług w zakresie finansowania społecznościowego z uwagi na słabą lub niepewną ochronę ich praw, możliwości zastosowania środków prawnych oraz brak przejrzystości w kwestii ustalania cen i opłat związanych z inwestycjami w tego typu projekty.

Dzięki wprowadzeniu jednolitych warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa w całej UE wniosek skutkuje przezwyciężeniem różnic w krajowych ramach prawnych, które doprowadziły do fragmentacji rynku na poziomie UE, oraz znacznie zmniejsza złożoność i obciążenie finansowe i administracyjne dla wszystkich kluczowych zainteresowanych stron, tj. platform finansowania społecznościowego, właścicieli projektów i inwestorów. Jednocześnie zapewnia równe warunki działania wszystkim dostawcom usług posługującym się tym samym znakiem UE.

- **Pomocniczość**

Zgodnie z art. 4 TFUE działania UE podejmowane w celu urzeczywistnienia rynku wewnętrznego należy oceniać w świetle zasady pomocniczości określonej w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Należy ocenić, czy cele wniosku nie mogłyby zostać osiągnięte przez państwa członkowskie w ramach ich krajowych systemów prawnych oraz czy ze względu na ich skalę i skutki mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie UE.

Różne podejścia przyjęte przez państwa członkowskie oraz ich różne interpretacje działalności w zakresie finansowania społecznościowego w coraz większym stopniu pogłębiają przedstawione kwestie. Ponieważ systemy krajowe dostosowane do potrzeb poszczególnych państw stanowią główną przeszkodę dla platform i prowadzą do dalszej fragmentacji rynku, cele nie mogą zostać osiągnięte poprzez indywidualne działania państw członkowskich.

Służby Komisji monitorowały rynek od wielu lat i dostrzegały coraz większe rozbieżności i pogłębiające się problemy, które uzasadniają interwencję na poziomie UE. Z dowodów zgromadzonych w drodze badań i konsultacji publicznych wynika, że istnieje silne poparcie dla działania. Dotychczas państwa członkowskie nie podjęły żadnych wysiłków na rzecz koordynacji zasad dotyczących usług udzielania pożyczek przez instytucje niedepozytowe, a stosowanie przepisów MiFID do platform finansowania społecznościowego opartego na inwestycjach nadal nie jest wystarczająco jednolite, aby umożliwić działalność transgraniczną. Działanie podjęte przez państwa członkowskie może jedynie zaradzić sytuacji na rynku danego państwa, co nie wystarczyłoby do zmniejszenia negatywnego wpływu na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Sytuacja ta ogranicza dostęp do finansowania na rynkach kapitału wczesnego etapu rozwoju wyłącznie do większych państw UE, a inwestorzy mają ograniczoną dostępność i możliwość dywersyfikacji ryzyka w ten sam sposób niezależnie od ich lokalizacji geograficznej. Ustanowienie ram prawnych na poziomie UE zapewniłoby możliwość prowadzenia działalności w zakresie finansowania społecznościowego na podstawie paszportu na całym rynku wewnętrznym. Doprowadziłoby to do większej konkurencji między dostawcami usług w zakresie finansowania społecznościowego i umożliwiłoby państwom członkowskim posiadającym niewielkie rynki wewnętrzne rozwinięcie alternatywnych źródeł finansowania. Zapewniłoby to również przedsiębiorstwom typu start-up i MŚP większy kapitał i umożliwiłoby inwestorom dostęp do alternatywnej klasy aktywów.

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą proporcjonalności zakres i forma działania Unii nie powinny wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w Traktatach.

Obecnie dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy chcą świadczyć swoje usługi w innych państwach członkowskich, mogą to robić, o ile uzyskają licencję lokalną i stosują się do krajowego systemu finansowania społecznościowego obowiązującego w danym państwie członkowskim. W praktyce oznacza to, że dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego musi jednocześnie przestrzegać kilku systemów krajowych, jak również dostosować swój model biznesowy, jeśli chce oferować usługi w trybie transgranicznym. Znacznie ogranicza to zdolność dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego do poszerzenia swojej oferty na poziomie UE.

Świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego jest skoncentrowane na mniejszych działaniach w zakresie pozyskiwania kapitału na potrzeby projektów, przedsiębiorstw typu start-up na wczesnym etapie rozwoju oraz MŚP. W niektórych państwach członkowskich dostawcy usług muszą jednak stosować obowiązujące przepisy sektorowe, takie jak MiFID II i MiFIR. Przepisy te mogą być nieproporcjonalne w przypadku drobnej działalności. Ponadto przepisy te mogą być nieodpowiednie do celu. Finansowanie społecznościowe obejmuje wiele różnych modeli biznesowych, z których nie wszystkie mogą być uwzględnione, a zatem mogą mieć nieprzewidywalne efekty rozlania pod względem regulacji. W rezultacie niemożliwe może być uchwycenie, w sposób proporcjonalny, rosnącej liczby platform łączących różne modele biznesowe, które mogą obejmować udzielanie pożyczek i transakcje oparte na inwestycjach.

Niezależny dobrowolny europejski system finansowania społecznościowego pod znakiem europejskiego dostawcy usług finansowania społecznościowego, który platformy wybierałyby, chcąc prowadzić transgraniczną działalność gospodarczą, pozostawiłby dostosowane do potrzeb poszczególnych państw krajowe ramy finansowania społecznościowego w niezmienionej formie, a jednocześnie stwarzałby możliwości dla platform, które chcą rozszerzyć skalę swojej działalności na poziomie europejskim i prowadzić transgraniczną działalność gospodarczą. Spowodowałoby to dość szybkie i znaczne obniżenie kosztów wejścia na rynek (kosztów regulacyjnych i kosztów nadzoru) dla platform finansowania społecznościowego prowadzących (lub zamierzających prowadzić) działalność transgraniczną, ponieważ otrzymywałyby zezwolenie tylko raz. Jednocześnie system byłby bardziej proporcjonalny niż w przypadku przepisów MiFID. Proponowany system ukierunkowany na świadczenie usług zapewniłby również elastyczność w kwestii uwzględniania działalności platform łączących wiele modeli biznesowych, ponieważ stanowi jednolity system mający zastosowanie zarówno do modeli inwestycyjnych, jak i do modeli opartych na pożyczkach (ograniczając niepewność regulacyjną). Podejście to zapewniłoby również zachowywanie aktualności przez system w świetle szybkiego rozwoju sektora i stosowania różnych instrumentów.

Preferowany wariant byłby również spójny z ramami legislacyjnymi, ponieważ pozwala na współistnienie ustanowionych ram finansowych z tym systemem, przy zachowaniu parametru 1 mln EUR określonego w innym kluczowym akcie prawnym UE, a zwłaszcza w rozporządzeniu (UE) 2017/1129 w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym⁴. To podejście zminimalizowałoby ryzyko arbitrażu regulacyjnego, jednocześnie umożliwiając prowadzenie działalności transgranicznej zgodnie z solidnymi ramami ochrony inwestorów i stabilności finansowej.

⁴ Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12.

- **Wybór instrumentu**

Art. 114 TFUE pozwala na przyjęcie aktów w postaci rozporządzenia lub dyrektywy. W tym przypadku wybrano rozporządzenie, ponieważ „znak UE” musi być bezpośrednio stosowany we wszystkich państwach członkowskich, aby był skuteczny.

Po drugie, ponieważ w rozporządzeniu będącym przedmiotem wniosku ustanawia się zharmonizowane wymogi dla platform finansowania społecznościowego chcących ubiegać się o odpowiednie zezwolenie, nie może ono podlegać szczególnym przepisom krajowym. W związku z tym rozporządzenie jest bardziej odpowiednim instrumentem niż dyrektywa. Wszelkie elementy mieszczące się poza zakresem stosowania wniosku podlegałyby jednak przepisom krajowym, w tym przepisom transponującym przepisy mających zastosowanie dyrektyw UE.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Odpowiedzi udzielone w ramach konsultacji publicznych przeprowadzonych przez Komisję w 2013 r. w sprawie finansowania społecznościowego, w 2014 r. w sprawie zielonej księgi dotyczącej unii rynków kapitałowych, w 2017 r. w sprawie przeglądu śródkresowego unii rynków kapitałowych oraz w 2017 r. w sprawie FinTech dostarczyły dowodów jakościowych na potrzeby opracowania oceny skutków. Uczestnicy konsultacji w sprawie zielonej księgi dotyczącej unii rynków kapitałowych zidentyfikowali szereg barier dla rozwoju odpowiednio regulowanych platform finansowania społecznościowego: bariery regulacyjne, słabą dostępność i jakość informacji oraz inne bariery, takie jak brak rynków wtórnych i przeszkody podatkowe. Niektórzy respondenci uznali, że interwencja UE sprzyjałaby transakcjom transgranicznym po niższych kosztach. Wielu respondentów biorących udział w konsultacjach w sprawie przeglądu śródkresowego unii rynków kapitałowych wyraziło podobne opinie, opowiadając się za opracowaniem należytych ram prawnych dla finansowania społecznościowego w całej UE, aby zapewnić właściwą ochronę inwestorów i konsumentów, mając na uwadze utworzenie rynku o dostatecznej wielkości.

Komisja przeprowadziła konsultacje publiczne pt. „Fintech: bardziej konkurencyjny i innowacyjny europejski sektor finansowy”. W ramach konsultacji publicznych otrzymano łącznie 226 odpowiedzi od osób fizycznych, przedmiotowego sektora (od wielu różnych uczestników rynku), krajowych i europejskich organów regulacyjnych i organów nadzoru, użytkowników i związków zawodowych. W dniu 12 września 2017 r. opublikowano podsumowanie uwag wraz ze szczegółowym streszczeniem poszczególnych odpowiedzi udzielonych w ramach konsultacji publicznych. Respondenci na ogół byli zdania, że krajowe systemy regulacyjne w zakresie finansowania społecznościowego w Europie mają bezpośredni wpływ na rozwój sektora finansowania społecznościowego. Przekonanie to ogólnie podzielali respondenci wszystkich rodzajów (osoby fizyczne, organizacje prywatne, organy publiczne i organizacje międzynarodowe). Prawie połowa respondentów, którzy wypowiedzieli się na ten temat, uważała, że krajowe systemy regulacyjne utrudniają działalność transgraniczną w zakresie finansowania społecznościowego i że konieczna jest harmonizacja na poziomie UE. Zwrócili oni również uwagę, że rynek europejski jest rozdrobniony z powodu różnic w systemach przyjętych przez poszczególne państwa członkowskie. Ponadto niektórzy twierdzili, że utrudnianie działalności transgranicznej przez różne przepisy krajowe zakłóca rzeczywistą konkurencję, a także utrudnia rozbudowę platform do rozmiaru koniecznego do uzyskania rentowności w perspektywie długoterminowej i podnosi koszty takiej rozbudowy.

Ponadto służby Komisji przeprowadziły szereg warsztatów konsultacyjnych z udziałem państw członkowskich, organizacji branżowych i ich członków. W grudniu 2014 r., lutym 2016 r. i listopadzie 2017 r. w ramach grupy ekspertów Europejskiego Komitetu Papierów Wartościowych odbyły się trzy warsztaty regulacyjne z udziałem państw członkowskich poświęcone finansowaniu społecznościowemu. Eksperci zwrócili uwagę na szereg kwestii, które można byłoby uwzględnić, aby uniknąć barier prawnych i promować działalność w zakresie finansowania społecznościowego w UE, takich jak: wymiana informacji, gromadzenie danych, ustanowienie wspólnej taksonomii, wspieranie działania na zasadzie paszportu oraz bardziej zbieżne wymogi dotyczące ujawniania informacji w odniesieniu do emisji papierów wartościowych poniżej progu określonego w prospekcie emisyjnym. W 2015 r. służby Komisji utworzyły również Europejskie Forum Stron Zainteresowanych Finansowaniem Społecznościowym (ECSF) jako grupę ekspertów złożoną z przedstawicieli stowarzyszeń grup zainteresowanych stron i organów krajowych. Ponadto w czerwcu 2017 r. zorganizowano warsztaty na temat transgranicznego finansowania społecznościowego, które były poświęcone badaniu pt. „Identyfikowanie barier rynkowych i regulacyjnych w transgranicznym rozwoju finansowania społecznościowego w UE”.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Wniosek opracowano na podstawie obszernych badań źródeł wtórnych, badań zewnętrznych, ukierunkowanych konsultacji, wywiadów, grup dyskusyjnych, warsztatów i innych działań. Wykorzystane materiały gromadzono od czasu rozpoczęcia przez służby Komisji monitorowania rynku w 2013 r. Obejmują one spotkania z zainteresowanymi stronami, badania przeprowadzone na zlecenie Komisji i przez zainteresowane strony z branży, dokumenty robocze służb Komisji, opinie i porady organów nadzoru, badania oraz akademickie prace naukowe. Zamówiono badanie mające na celu zidentyfikowanie przeszkód w transgranicznym świadczeniu usług finansowania społecznościowego.

- **Ocena skutków**

Niniejszemu wnioskowi towarzyszy ocena skutków, która została przedłożona w dniu 18 listopada 2017 r. i została zatwierdzona przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej w dniu 15 grudnia 2017 r.

Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wystąpiła o zmianę projektu oceny skutków w celu sprecyzowania (i) powodu i pilności inicjatywy oraz ewolucji stanowiska Komisji w ostatnich latach, wraz z dokładniejszym wyjaśnieniem nacisku na potrzeby innowacyjnych przedsiębiorców, małych przedsiębiorstw i przedsiębiorstw typu start-up w zakresie finansowania na bardzo wczesnym etapie rozwoju tych przedsiębiorstw; (ii) zakresu, w jakim wniosek jest perspektywiczny i umożliwia uwzględnienie przyszłych zmian sytuacji; (iii) znaczenia fragmentacji regulacyjnej w porównaniu z barierami, których nie uwzględniono we wniosku; (iv) dodatkowych dowodów dotyczących zapotrzebowania na działalność transgraniczną; (v) interakcji między wnioskiem a istniejącym sektorowym prawodawstwem UE i prawodawstwem krajowym; oraz (vi) uzasadnienia wyboru właściwego organu nadzoru oraz wpływu wniosku na Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych. Ocena skutków została odpowiednio zmieniona.

W ocenie skutków stwierdzono, że unijne rynki finansowania społecznościowego w odniesieniu do finansowania przedsiębiorstw są w dużej mierze słabo rozwinięte w porównaniu z innymi dużymi gospodarkami, ale – co najważniejsze – nie są w stanie prawidłowo funkcjonować w wymiarze transgranicznym. Ze względu na rozdrobnione i sprzeczne systemy regulacyjne platformy finansowania społecznościowego nie są w stanie zwiększyć skali działania i swobodnie świadczyć swoich usług na poziomie

ogólnoeuropejskim. Podobnie inwestorzy powstrzymują się od angażowania się w działalność transgraniczną z powodu braku zaufania do tych platform i ich rozdrobnionych ram prawnych mających zastosowanie do świadczenia usług. W celu rozwiązania tych problemów w ocenie skutków określono i zbadano cztery warianty strategiczne:

- 1) scenariusz odniesienia – brak działania UE;
- 2) wariant 1 – opieranie się na kapitale związanym z reputacją: normy minimalne z najlepszymi praktykami;
- 3) wariant 2 – podejście oparte na produkcie: objęcie finansowania społecznościowego istniejącym jednolitym zbiorem przepisów UE;
- 4) wariant 3 – uzupełniające rozwiązanie oparte na usługach: system dla „europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego”.

W pierwszym wymienionym wariantcie, tj. scenariuszu odniesienia, przeanalizowano rozwój sytuacji rynkowej w przypadku niepodjęcia działania na poziomie UE. Bez podjęcia działania platformy finansowania społecznościowego będą w jeszcze mniejszym stopniu w stanie zwiększyć skalę działalności transgranicznej, a narastające konflikty między systemami krajowymi mogłyby stworzyć luki prawne w zakresie ochrony inwestorów i integralności rynku.

W wariantcie drugim rozwinęto możliwość wprowadzenia elementów minimalnej harmonizacji w całej UE, aby połączyć je z najlepszymi praktykami. Wariant ten również został odrzucony, ponieważ spowodowałby nadmierną niepewność regulacyjną ze względu na samoregulacyjny mechanizm egzekwowania i jego interakcję z już istniejącymi systemami krajowymi.

W wariantcie trzecim przeanalizowano możliwość wprowadzenia przepisów dotyczących usług w zakresie finansowania społecznościowego na podstawie obecnych ram legislacyjnych UE takich jak MiFID oraz utworzenia niezależnego systemu na potrzeby działalności w zakresie świadczenia usług w zakresie finansowania społecznościowego opartego na pożyczkach, obecnie nieobjętej żadnymi ramami europejskimi. To wprowadzenie systemu finansowania społecznościowego do jednolitego zbioru przepisów UE zostało odrzucone, ponieważ nie jest to tak racjonalne pod względem kosztów jak inne warianty przy podobnych wynikach pod względem integralności i przejrzystości.

W czwartym, preferowanym wariantcie rozważono możliwość wprowadzenia znaku UE dla dostawców usług finansowania społecznościowego, którzy posiadaliby zezwolenia i podlegaliby nadzorowi na poziomie UE w ramach systemu unijnego. Wariant ten łączy w sobie elastyczność w odniesieniu do modeli biznesowych (można swobodnie zdecydować się na znak UE albo pozostać w systemie krajowym) oraz proporcjonalną ochronę inwestorów i przepisy organizacyjne. Ponadto w kompleksowym systemie paszportowania przewidziano również racjonalne pod względem kosztów narzędzie pozwalające zwiększyć skalę działalności w obrębie wspólnych ram, zmniejszając niepewność regulacyjną i obciążenie administracyjne.

- **Prawa podstawowe**

UE dąży do utrzymywania wysokich standardów ochrony praw podstawowych i jest sygnatariuszem szeregu konwencji dotyczących praw człowieka. W tym kontekście wniosek nie powinien mieć bezpośredniego wpływu na ochronę tych praw, wymienionych w głównych konwencjach ONZ w zakresie praw człowieka, Karcie praw podstawowych Unii

Europejskiej, stanowiącej integralną część Traktatów UE, oraz europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC).

4. WPLYW NA BUDŻET

Preferowany wariant ma wpływ na koszty i obciążenia administracyjne dla ESMA. Wielkość i rozkład tych kosztów będą zależały od dokładnych wymogów nałożonych na europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz od powiązanych zadań w zakresie nadzoru i monitorowania.

Zakładając, że w pierwszym pełnym roku wykonywania (2020 r.) ESMA będzie odpowiedzialny za udzielenie zezwoleń 25 europejskim dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego i za nadzór nad tymi dostawcami, wpływ na koszty (pomniejszony o opłaty pobrane od sektora) w tym roku wyniesie około 1 637 000 EUR. Szacunki te obejmują również połowę z 500 000 EUR kosztów jednorazowych rozłożonych na pierwsze dwa lata, która to kwota zostanie wykorzystana do utworzenia niezbędnych systemów informacyjnych. Biorąc pod uwagę fakt, że europejski sektor finansowania społecznościowego jest wciąż młody i charakteryzuje się głównie małymi platformami o ograniczonych dochodach, opłaty pobierane od europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego są ograniczone do odpowiedniego progu.

5. INNE ELEMENTY

- **Plany wdrożenia i ustalenia dotyczące monitorowania, oceny i sprawozdawczości**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe omówienie poszczególnych przepisów wniosku**

Wniosek ma na celu ustanowienie jednolitych zasad dotyczących finansowania społecznościowego na poziomie UE. Nie zastępuje on przepisów krajowych dotyczących finansowania społecznościowego tam, gdzie takie przepisy istnieją. Zgodnie z wnioskiem dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego może zdecydować się na świadczenie lub dalsze świadczenie usług na poziomie krajowym na podstawie mającego zastosowanie prawa krajowego (w tym w przypadku, gdy państwo członkowskie decyduje się stosować MiFID II do działalności w zakresie finansowania społecznościowego) albo ubiegać się o zezwolenie na świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego na podstawie proponowanego rozporządzenia. W przypadku zezwoleń wydawanych na podstawie przepisów UE zezwolenie obejmuje zarówno świadczenie usług w jednym państwie członkowskim, jak i w kontekście transgranicznym. Jeżeli dostawca usług zdecyduje się stosować przepisy UE, zezwolenie udzielone na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych zostaje cofnięte. Zezwolenie udzielone na podstawie niniejszego rozporządzenia umożliwiłoby dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczenie tych usług na podstawie paszportu we wszystkich państwach członkowskich.

W art. 1 określono przedmiot; art. 1 stanowi w szczególności, że rozporządzenie ma zastosowanie do dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego i ustanawia jednolite wymogi w odniesieniu do ich działalności, organizacji, zezwoleń i bieżącego nadzoru. W art. 2 określono zakres stosowania, który jest ograniczony do tych osób prawnych, które decydują się ubiegać o zezwolenie na podstawie art. 11, oraz do tych, którym udzielono zezwolenia na podstawie tego artykułu. Przewidziano w nim również wyłączenia, na podstawie których niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych na rzecz konsumentów

odpowiadających definicji zawartej w art. 3 lit. a) dyrektywy 2008/48/WE, do usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych przez osoby prawne, które uzyskały zezwolenie jako firma inwestycyjna na podstawie art. 7 dyrektywy 2014/65/UE, ani do usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych przez osoby fizyczne lub prawne uprawnione do tego celu na mocy prawa krajowego. Z przepisu tego wynika, że osoby posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego, które chcą nadal świadczyć usługi wykraczające poza zakres stosowania niniejszego rozporządzenia, powinny utracić możliwość prowadzenia działalności na podstawie zezwolenia udzielonego na podstawie niniejszego rozporządzenia. Takie osoby świadczące transgraniczne usługi w zakresie finansowania społecznościowego oparte na inwestycjach powinny ubiegać się o zezwolenie na podstawie dyrektywy 2014/65/UE, a ich zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego wydane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinno zostać cofnięte.

W art. 3 określono terminy i definicje stosowane do celów niniejszego rozporządzenia, w szczególności m.in. terminy: „usługi finansowania społecznościowego”, „platforma finansowania społecznościowego”, „dostawca usług finansowania społecznościowego”, „oferta finansowania społecznościowego”. Co istotne, Komisja może przyjąć akty delegowane w celu określenia dodatkowych elementów technicznych definicji zawartych w art. 2, aby uwzględnić rozwój sytuacji rynkowej, postęp techniczny i doświadczenia.

W rozdziale II określono przepisy dotyczące świadczenia usług w zakresie finansowania społecznościowego (art. 4), skutecznego i ostrożnego zarządzania (art. 5) oraz rozpatrywania skarg (art. 6). Na podstawie tych przepisów dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego muszą przez cały czas przestrzegać wymogów organizacyjnych, natomiast osoby fizyczne posiadające uprawnienia do zarządzania dostawcami usług w zakresie finansowania społecznościowego powinny posiadać odpowiednie umiejętności i doświadczenie zawodowe. W odniesieniu do konfliktów interesów (art. 7) dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego musi utrzymywać i stosować skuteczne rozwiązania organizacyjne i administracyjne w celu podjęcia wszelkich rozsądnych działań mających na celu zapobieżenie wystąpieniu sytuacji, w której konflikty interesów negatywnie wpłyną na interesy jego klientów. Od dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego wymaga się również, aby podjęli wszelkie odpowiednie działania w celu ustalenia konfliktów interesów – a także zapobiegania im i zarządzania nimi – występujących między nimi, w tym między personelem kierowniczym i pracownikami lub jakąkolwiek osobą bezpośrednio lub pośrednio z nimi powiązaną stosunkiem kontroli, a ich klientami lub między klientami, które to konflikty interesów wynikają w ramach świadczenia jakichkolwiek usług. Zasady dotyczące outsourcingu i przechowywania aktywów klientów określono w art. 8 i 9.

Rozdział III zawiera przepisy dotyczące udzielania zezwoleń i wymogi dotyczące bieżącego nadzoru. Dokładniej rzecz ujmując, w art. 10 przewidziano wymóg uzyskania zezwolenia i określono warunki udzielania zezwoleń dostawcom usług finansowania społecznościowego. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego muszą w szczególności spełnić szereg kryteriów, aby uzyskać zezwolenie ESMA. W art. 10 określono również procedury udzielania zezwoleń i odrzucania wniosków o udzielenie zezwolenia. W art. 11 nałożono na ESMA obowiązek utworzenia publicznie dostępnego i aktualnego rejestru wszystkich dostawców usług finansowania społecznościowego. Art. 12 stanowi, że usługi w zakresie finansowania społecznościowego muszą być świadczone pod nadzorem ESMA. Art. 13 zawiera przepisy dotyczące cofnięcia zezwolenia.

Rozdział IV zawiera przepisy dotyczące ochrony inwestorów i przejrzystości. Zgodnie z art. 14 wszystkie informacje, w tym komunikaty marketingowe, przekazywane klientom przez dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego muszą być kompletne, jasne i poprawne. W art. 15 przedstawiono wstępną ocenę adekwatności potencjalnego klienta i przewidziano, że platformy umożliwiają inwestorom przeprowadzenie symulacji ich zdolności ponoszenia strat. W art. 16 określono szczegóły i treść, jak również formę i inne wymogi w odniesieniu do arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych. Art. 17 i 18 dotyczą, odpowiednio, biuletynu informacyjnego i prawa inwestorów do dostępu do dokumentacji.

Rozdział V zawiera przepisy dotyczące komunikatów marketingowych. Dokładniej rzecz ujmując, w art. 19 określono szczegółowe wymogi dotyczące komunikatów marketingowych, a art. 20 zawiera wymóg, aby właściwe organy krajowe publikowały i utrzymywały na swoich stronach internetowych krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne mające zastosowanie do komunikatów marketingowych dostawców usług finansowania społecznościowego.

W rozdziale VI określono szczegółowe przepisy dotyczące uprawnień i kompetencji ESMA, poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem (art. 21), wezwania do udzielenia informacji (art. 22), dochodzeń ogólnych (art. 23), kontroli na miejscu (art. 24), wymiany informacji (art. 25), tajemnicy zawodowej (art. 26), środków nadzorczych stosowanych przez ESMA (art. 27), jak również sankcji administracyjnych i innych środków, w szczególności grzywnien (art. 28), okresowych kar pieniężnych (art. 29), powiadamiania o grzywnach oraz charakteru i egzekucji grzywnien (art. 30), a także odpowiednich przepisów proceduralnych dotyczących stosowania środków nadzoru i nakładania grzywnien (art. 31).

W art. 32 i 33 określono wymogi dotyczące, odpowiednio, zapoznania się ze stanowiskiem osób objętych postępowaniem i nieograniczonego prawa Trybunału Sprawiedliwości do orzekania w sprawie decyzji ESMA. Zgodnie z art. 34 ESMA powinien mieć możliwość pobierania od dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego opłaty zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i aktem delegowanym przyjętym na podstawie niniejszego rozporządzenia. Art. 35 stanowi, że ESMA może przekazywać określone zadania nadzorcze właściwym organom państwa członkowskiego zgodnie z wytycznymi wydanymi przez ESMA.

Finansowanie społecznościowe, jak każda inna usługa finansowa, może być narażone na praktyki prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. W związku z tym w rozporządzeniu przewidziano odpowiednie zabezpieczenia w celu minimalizacji ryzyka prowadzenia takich praktyk. W szczególności art. 9 stanowi, że płatności na rzecz transakcji finansowania społecznościowego muszą być przeprowadzane za pośrednictwem podmiotów, którym udzielono zezwolenia na mocy dyrektywy w sprawie usług płatniczych i które w związku z tym podlegają czwartej dyrektywie w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy, niezależnie od tego, czy płatność jest przeprowadzana przez samą platformę czy przez osobę trzecią. Art. 9 stanowi również, że dostawcy finansowania społecznościowego muszą zapewnić, by właściciele projektów akceptowali finansowanie ofert finansowania społecznościowego lub jakąkolwiek płatność wyłącznie za pośrednictwem podmiotu, któremu udzielono zezwolenia na mocy dyrektywy w sprawie usług płatniczych. Art. 10 wprowadza wymogi dotyczące „nieposzlakowanej opinii” kierownictwa, w tym niekaralność, jeżeli chodzi o naruszenia prawodawstwa dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy. Art. 13 zobowiązuje właściwe organy krajowe, w tym właściwe organy krajowe wyznaczone na mocy przepisów dyrektywy (UE) 2015/849, do zawiadamiania ESMA o wszelkich kwestiach, które są istotne na mocy dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz

dotyczą platformy finansowania społecznościowego. W oparciu o te informacje ESMA może następnie cofnąć licencję. Art. 38 stanowi, że w celu zapewnienia stabilności finansowej poprzez zapobieganie ryzyku prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, Komisja powinna ocenić konieczność i proporcjonalność nałożenia na dostawców finansowania społecznościowego obowiązku przestrzegania krajowych przepisów wdrażających dyrektywę (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz wpisania tych dostawców finansowania społecznościowego do wykazu podmiotów zobowiązanych do celów dyrektywy (UE) 2015/849.

Rozdział VII dotyczy wykonania przekazanych uprawnień w celu przyjęcia aktów delegowanych Komisji. Wniosek dotyczący rozporządzenia zawiera uprawnienia Komisji do przyjmowania aktów delegowanych określających pewne szczegóły, wymogi i ustalenia określone w rozporządzeniu.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego⁵,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Finansowanie społecznościowe jest w coraz większym stopniu uznawaną formą alternatywnego finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) na wczesnym etapie rozwoju przedsiębiorstwa i zazwyczaj opiera się na niewielkich inwestycjach. Finansowanie społecznościowe stanowi nowy rodzaj pośrednictwa, w którym dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego kontaktuje się ze swoimi klientami za pośrednictwem platformy cyfrowej bez podejmowania własnego ryzyka, aby kojarzyć potencjalnych inwestorów z przedsiębiorstwami starającymi się o finansowanie, bez względu na to, czy finansowanie prowadzi do zawarcia umowy pożyczki, udziału w kapitale lub innego udziału opartego na zbywalnych papierach wartościowych. Do zakresu niniejszego rozporządzenia należy zatem włączyć zarówno finansowanie społecznościowe oparte na pożyczkach, jak i inwestycyjne modele finansowania społecznościowego, ponieważ stanowią one porównywalne alternatywne rozwiązania w zakresie finansowania działalności gospodarczej.
- (2) Uzyskanie finansowania stanowi wyzwanie dla małych i powstających przedsiębiorstw, zwłaszcza gdy przechodzą one z fazy rozruchu w fazę ekspansji. Finansowanie społecznościowe może przyczynić się do zapewnienia tym przedsiębiorstwom dostępu do finansowania, a tym samym do dokończenia budowy unii rynków kapitałowych. Brak dostępu do finansowania dla takich przedsiębiorstw stanowi problem nawet w państwach członkowskich, w których dostęp do finansowania bankowego pozostawał stabilny przez cały okres kryzysu finansowego. Finansowanie społecznościowe stało się ugruntowaną praktyką finansowania projektu lub przedsięwzięcia, zazwyczaj przez dużą liczbę osób lub organizacji, za

⁵ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁶ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

pośrednictwem platform internetowych, na których obywatele, organizacje i przedsiębiorstwa, w tym przedsiębiorstwa typu start-up, pozyskują stosunkowo niewielkie kwoty pieniędzy.

- (3) Świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego zasadniczo opiera się na trzech rodzajach podmiotów: właścicielu projektu, który proponuje projekt do sfinansowania, inwestorach, którzy finansują proponowany projekt, zazwyczaj poprzez niewielkie inwestycje, oraz organizacji pośredniczącej w formie dostawcy usług, który łączy właścicieli projektów i inwestorów za pośrednictwem platformy internetowej.
- (4) Oprócz zapewnienia alternatywnych źródeł finansowania, w tym kapitału wysokiego ryzyka, finansowanie społecznościowe może oferować przedsiębiorstwom inne korzyści. Może zapewnić właścicielowi projektu potwierdzenie wykonalności koncepcji i pomysłu, dać dostęp do dużej liczby osób, zapewniając przedsiębiorcy wiedzę i informacje, oraz stać się narzędziem marketingowym, jeśli kampania finansowania społecznościowego zakończy się sukcesem.
- (5) Kilka państw członkowskich już wprowadziło dostosowane do swoich potrzeb systemy krajowe do celów finansowania społecznościowego. Systemy te są dostosowane do specyfiki i potrzeb lokalnych rynków i inwestorów. W rezultacie obowiązujące przepisy krajowe różnią się pod względem warunków funkcjonowania platform finansowania społecznościowego, zakresu dozwolonej działalności i wymogów w zakresie udzielania licencji.
- (6) Różnice w zakresie obowiązujących przepisów krajowych są takie, że utrudniają transgraniczne świadczenie usług finansowania społecznościowego, a przez to wywierają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego takich usług. W szczególności fakt podziału ram prawnych według granic państwowych generuje znaczne koszty przestrzegania przepisów dla inwestorów detalicznych, którzy często zmagają się z nieproporcjonalnymi do wielkości ich inwestycji trudnościami w określeniu przepisów mających zastosowanie do transgranicznego świadczenia usług finansowania społecznościowego. W związku z tym tacy inwestorzy są często zniechęceni do transgranicznego inwestowania za pomocą platform finansowania społecznościowego. Z tych samych przyczyn dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy obsługują takie platformy, czują się zniechęceni do oferowania swoich usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym mają siedzibę. W rezultacie działalność w zakresie finansowania społecznościowego odbywała się dotychczas głównie na szczeblu krajowym, co było szkodliwe dla ogólnounijnego rynku finansowania społecznościowego, a tym samym pozbawiało przedsiębiorstwa dostępu do usług finansowania społecznościowego.
- (7) Aby wesprzeć transgraniczną działalność w zakresie finansowania społecznościowego i ułatwić dostawcom finansowania społecznościowego korzystanie ze swobody świadczenia takich usług i bycia ich odbiorcą na rynku wewnętrznym, należy zatem usunąć istniejące przeszkody dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego. Zapewnienie jednolitego zbioru przepisów dotyczących świadczenia usług finansowania społecznościowego, które dadzą dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego możliwość ubiegania się o jedno ogólnounijne zezwolenie na prowadzenie swojej działalności zgodnie z tymi przepisami, stanowi właściwy pierwszy krok w zakresie wspierania działalności transgranicznej w zakresie finansowania społecznościowego, a tym samym poprawy funkcjonowania jednolitego rynku.

- (8) Celem niniejszego rozporządzenia jest wspieranie transgranicznego finansowania działalności gospodarczej poprzez usunięcie przeszkód dla funkcjonowania rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego. usługi w zakresie finansowania społecznościowego związane z udzielaniem pożyczek konsumentom, którzy odpowiadają definicji w art. 3 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE⁷, nie powinny zatem wchodzić w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (9) Aby uniknąć sytuacji, w której prowadzenie tej samej działalności wymagałoby uzyskania różnych zezwoleń na terenie Unii, z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia należy wyłączyć usługi w zakresie finansowania społecznościowego świadczone przez osoby, którym udzielono zezwolenia na podstawie dyrektywy 2014/65/UE Parlamentu Europejskiego i Rady⁸, lub świadczone zgodnie z przepisami krajowymi.
- (10) W odniesieniu do finansowania społecznościowego opartego na pożyczkach ułatwienie przyznawania pożyczek, w tym świadczenia usług takich jak przedstawianie ofert finansowania społecznościowego klientom lub ocena zdolności kredytowej właścicieli projektów, powinno obejmować różne modele biznesowe, umożliwiając zawarcie umowy pożyczki za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego między co najmniej jednym klientem a co najmniej jednym właścicielem projektu.
- (11) W odniesieniu do inwestycyjnych modeli finansowania społecznościowego możliwość przenoszenia papierów wartościowych stanowi ważne zabezpieczenie dla inwestorów, umożliwiające im wyjście z inwestycji, ponieważ daje im prawną możliwość zbycia swoich udziałów na rynkach kapitałowych. W związku z tym niniejsze rozporządzenie obejmuje i dopuszcza jedynie usługi w zakresie finansowania społecznościowego oparte na inwestycjach w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych. Instrumenty finansowe inne niż zbywalne papiery wartościowe należy jednak wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, ponieważ takie papiery wartościowe wiążą się z ryzykiem dla inwestorów, którym nie można należycie zarządzać w tych ramach prawnych.
- (12) Ze względu na ryzyko związane z inwestycjami w zakresie finansowania społecznościowego w interesie skutecznej ochrony inwestorów należy ustanowić próg maksymalnej wartości w odniesieniu do każdej oferty finansowania społecznościowego. Proóg ten należy ustalić na poziomie 1 000 000 EUR, ponieważ odpowiada on progowi określonemu w rozporządzeniu (UE) 2017/1129 Parlamentu Europejskiego i Rady⁹ w odniesieniu do obowiązkowego sporządzania i zatwierdzania prospektu powyżej tego progu.
- (13) Aby uniknąć arbitrażu regulacyjnego i zapewnić skuteczny nadzór nad dostawcami usług finansowania społecznościowego, należy zakazać dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego przyjmowania od ludności depozytów lub innych

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12).

funduszy podlegających zwrotowi, chyba że otrzymali zezwolenie na działalność jako instytucja kredytowa zgodnie z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE¹⁰.

- (14) Aby osiągnąć ten cel, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni mieć możliwość ubiegania się o jedno ogólnounijne zezwolenie i prowadzenia swojej działalności zgodnie z tymi jednolitym wymogami. Aby jednak zachować szeroką dostępność ofert finansowania społecznościowego skierowanych wyłącznie na rynki krajowe, należy pozostawić dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego możliwość oferowania usług na tych rynkach zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. W związku z tym jednolite wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu powinny być opcjonalne, a zatem nie powinny mieć zastosowania dla tych dostawców usług finansowania społecznościowego, którzy decydują się na pozostanie tylko na rynku krajowym.
- (15) W celu utrzymania wysokiego standardu ochrony inwestorów, ograniczenia ryzyka związanego z finansowaniem społecznościowym oraz zapewnienia sprawiedliwego traktowania wszystkich klientów dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni wprowadzić politykę mającą na celu zapewnienie, aby wybór projektów przebiegał w sposób profesjonalny, sprawiedliwy i przejrzysty oraz aby usługi w zakresie finansowania społecznościowego były świadczone w taki sam sposób.
- (16) Aby podnieść jakość usług świadczonych na rzecz swoich klientów, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni mieć możliwość korzystania ze swobody uznania w imieniu klientów w odniesieniu do parametrów zamówień klientów, o ile ci dostawcy usług podejmą wszelkie niezbędne działania w celu uzyskania jak najlepszego wyniku dla swoich klientów oraz ujawnią dokładną metodę i parametry swobody uznania. W celu zapewnienia, aby możliwości inwestycyjne były oferowane potencjalnym inwestorom na neutralnych zasadach, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie powinni wypłacać ani przyjmować żadnego wynagrodzenia, upustu ani korzyści niepieniężnej za przekierowywanie zleceń inwestorów do konkretnej oferty oferowanej na swojej platformie lub do konkretnej oferty oferowanej na platformie osoby trzeciej.
- (17) Celem niniejszego rozporządzenia jest ułatwienie inwestycji bezpośrednich oraz uniknięcie tworzenia możliwości arbitrażu regulacyjnego dla instytucji pośrednictwa finansowego na podstawie innych przepisów unijnych, w szczególności unijnych zasad regulujących podmioty zarządzające aktywami. W związku z tym wykorzystywanie struktur prawnych, w tym spółek celowych, do pośredniczenia między projektem opartym na finansowaniu społecznościowym a inwestorami powinno być ściśle regulowane i dozwolone jedynie w uzasadnionych przypadkach.
- (18) Zapewnienie skutecznego systemu zarządzania jest niezbędne do właściwego zarządzania ryzykiem i zapobiegania wszelkim konfliktom interesów. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni zatem posiadać zasady zarządzania, które zapewniają skuteczne i ostrożne zarządzanie, a ich kierownictwo powinno cieszyć się nieposzlakowaną opinią oraz posiadać wystarczającą wiedzę

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

i doświadczenie. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni również ustanowić procedury przyjmowania i rozpatrywania skarg klientów.

- (19) Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni działać jako neutralni pośrednicy pomiędzy klientami korzystającymi z ich platformy finansowania społecznościowego. Aby zapobiegać konfliktom interesów, należy ustanowić określone wymogi dotyczące dostawców usług finansowania społecznościowego, ich kierownictwa i pracowników oraz wszelkich osób bezpośrednio lub pośrednio sprawujących nad nimi kontrolę. W szczególności należy uniemożliwić dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego posiadanie jakiegokolwiek udziału finansowego w ofertach finansowania społecznościowego na swoich platformach finansowania społecznościowego. Ponadto udziałowcy posiadający co najmniej 20 % kapitału zakładowego lub praw głosu, kierownictwo i pracownicy lub jakakolwiek osoba bezpośrednio lub pośrednio kontrolująca platformy finansowania społecznościowego nie powinni występować w charakterze klientów w odniesieniu do usług w zakresie finansowania społecznościowego oferowanych na danej platformie.
- (20) Aby zapewnić skuteczne i sprawne świadczenie usług finansowania społecznościowego, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni mieć możliwość powierzania wszelkich funkcji operacyjnych, w całości lub częściowo, dostawcom usług, pod warunkiem że outsourcing nie pogarsza w sposób istotny jakości kontroli wewnętrznej sprawowanej przez dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz skutecznego nadzoru. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni jednak pozostać w pełni odpowiedzialni za zgodność z niniejszym rozporządzeniem.
- (21) Przechowywanie środków finansowych klientów i świadczenie usług płatniczych wymaga zezwolenia na działalność w charakterze dostawcy usług płatniczych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366¹¹. Tego wymogu posiadania obowiązkowego zezwolenia nie można spełnić, posiadając zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego. W związku z tym należy sprecyzować, że w przypadku gdy dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczy takie usługi płatnicze w związku ze swoimi usługami finansowania społecznościowego, musi on również posiadać zezwolenie na działalność w charakterze instytucji płatniczej zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/2366. Aby umożliwić odpowiedni nadzór nad taką działalnością, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) powinien być powiadamiany o tym, czy dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego zamierza sam świadczyć usługi płatnicze za odpowiednim zezwoleniem, czy usługi ta zostaną zlecone upoważnionej osobie trzeciej.
- (22) Rozwój i sprawne funkcjonowanie transgranicznych usług w zakresie finansowania społecznościowego wymaga wystarczającej skali i zaufania społecznego do tych usług. Konieczne jest zatem ustanowienie jednolitych, proporcjonalnych i bezpośrednio stosowanych wymogów dotyczących udzielania zezwoleń oraz jednego punktu nadzoru.
- (23) Wysoki poziom zaufania inwestorów przyczynia się do wzrostu popularności usług finansowania społecznościowego. Wymogi dotyczące usług w zakresie finansowania

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

społecznościowego powinny zatem ułatwiać transgraniczne świadczenie tych usług, zmniejszać ryzyko operacyjne oraz zapewniać wysoki stopień przejrzystości i ochrony inwestorów.

- (24) Jak podkreślono w sprawozdaniu Komisji w sprawie oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które ma wpływ na rynek wewnętrzny i dotyczy działalności transgranicznej¹², usługi w zakresie finansowania społecznościowego mogą być narażone na ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Dlatego też należy przewidzieć zabezpieczenia w odniesieniu do spełniania warunków uzyskania zezwolenia, oceny nieposzlakowanej opinii kierownictwa, świadczenia usług płatniczych wyłącznie za pośrednictwem licencjonowanych podmiotów podlegających wymogom w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu. W celu zapewnienia stabilności finansowej poprzez zapobieganie ryzyku prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, Komisja powinna ocenić konieczność i proporcjonalność nałożenia na dostawców finansowania społecznościowego obowiązku przestrzegania krajowych przepisów wdrażających dyrektywę (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz wpisania tych dostawców finansowania społecznościowego do wykazu podmiotów zobowiązanych do celów dyrektywy (UE) 2015/849.
- (25) Aby umożliwić dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego prowadzenie działalności transgranicznej bez borykania się z rozbieżnymi przepisami, a tym samym ułatwić finansowanie projektów w całej Unii przez inwestorów z różnych państw członkowskich, państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości nakładania dodatkowych wymogów na dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego posiadających zezwolenie udzielone przez ESMA.
- (26) Procedura udzielania zezwoleń powinna umożliwiać ESMA uzyskiwanie informacji o usługach, które zamierzają świadczyć potencjalni dostawcy usług finansowania społecznościowego, ocenianie jakości ich kierownictwa oraz ocenianie wewnętrznej organizacji i procedur ustanowionych przez potencjalnych dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego w celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (27) Aby zwiększyć przejrzystość dla inwestorów detalicznych w odniesieniu do świadczenia usług finansowania społecznościowego, ESMA powinien utworzyć publiczny i aktualny rejestr wszystkich usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych w Unii zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (28) Zezwolenie powinno zostać cofnięte, jeżeli warunki jego udzielenia nie są już spełniane. W szczególności ESMA powinien być w stanie ocenić, czy doszło do naruszenia nieposzlakowanej opinii kierownictwa lub czy wewnętrzne procedury i systemy poważnie zawiodły. Aby umożliwić ESMA ocenienie, czy należy cofnąć zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego, właściwe organy krajowe powinny zawsze informować ESMA, gdy dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego lub osoba trzecia działająca w imieniu tego dostawcy utracili zezwolenie na prowadzenie działalności

¹² COM(2017) 340 final, Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które ma wpływ na rynek wewnętrzny i dotyczy działalności transgranicznej.

w charakterze instytucji płatniczej lub stwierdzono, że naruszyli przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849¹³.

- (29) Aby potencjalni inwestorzy jasno rozumieli charakter usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz związane z nimi ryzyko, koszty i opłaty, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni udzielać swoim klientom odpowiednich informacji.
- (30) Inwestycje w produkty wprowadzane do obrotu na platformach finansowania społecznościowego nie są porównywalne z tradycyjnymi produktami inwestycyjnymi lub produktami oszczędnościowymi i nie powinny być wprowadzane do obrotu w taki sam sposób. W celu zapewnienia, aby potencjalni inwestorzy rozumieli poziom ryzyka związany z inwestycjami w zakresie finansowania społecznościowego, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni jednak przeprowadzać wstępny test wiedzy swoich potencjalnych inwestorów, aby określić ich wiedzę na temat inwestycji. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni zawsze wyraźnie ostrzegać potencjalnych inwestorów, gdy świadczone usługi w zakresie finansowania społecznościowego są uznawane za nieodpowiednie dla nich.
- (31) Aby umożliwić inwestorom podjęcie świadomej decyzji o inwestycji, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni dostarczać potencjalnym inwestorom arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych powinien ostrzegać potencjalnych inwestorów, że otoczenie inwestycyjne, w które weszli, jest obciążone ryzykiem i nie jest objęte ani systemem rekompensat opartym na depozytach, ani gwarancjami rekompensat dla inwestorów.
- (32) W arkuszu kluczowych informacji inwestycyjnych należy również uwzględnić szczególne cechy i ryzyko związane z przedsiębiorstwami na wczesnym etapie rozwoju oraz skoncentrować się na istotnych informacjach na temat właścicieli projektów, prawach inwestorów, opłatach ponoszonych przez inwestorów oraz rodzaju oferowanych papierów wartościowych i umów pożyczki. Ze względu na to, że zainteresowany właściciel projektu jest najwłaściwszym podmiotem, który mógłby dostarczyć te informacje, arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych powinien być sporządzany przez tego właściciela projektu. Ponieważ jednak dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego są odpowiedzialni za informowanie swoich potencjalnych inwestorów, powinni oni zapewniać kompletność arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych.
- (33) Aby zapewnić przedsiębiorstwom typu start-up i MŚP ciągły i korzystny dostęp do rynków kapitałowych, zmniejszyć ich koszty finansowania oraz uniknąć opóźnień i kosztów dla dostawców usług finansowania społecznościowego, dokument zawierający kluczowe informacje inwestycyjne nie powinien być zatwierdzany przez właściwy organ.
- (34) Aby uniknąć zbędnych kosztów i obciążenia administracyjnego związanych z transgranicznym świadczeniem usług finansowania społecznościowego, komunikaty marketingowe nie powinny podlegać wymogom w zakresie tłumaczenia, jeżeli są one dostarczane w języku zwyczajowo przyjętym w sferze finansów.

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

- (35) Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie powinni być w stanie zapewniać żadnego uznaniowego ani nieuznaniowego dopasowywania deklaracji gotowości zakupu i sprzedaży, ponieważ działalność ta wymaga zezwolenia na działalność jako firma inwestycyjna zgodnie z art. 5 dyrektywy 2014/65/UE lub zezwolenia dla rynku regulowanego zgodnie z art. 44 tej dyrektywy. W interesie przejrzystości i przepływu informacji dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni być w stanie umożliwić inwestorom, którzy dokonali inwestycji za pośrednictwem ich platformy, kontaktowanie się i zawieranie transakcji między sobą za pośrednictwem swoich platform w odniesieniu do inwestycji pierwotnie dokonanych na ich platformie. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni jednak informować swoich klientów, że nie prowadzą systemu transakcyjnego oraz że wszelkie transakcje kupna i sprzedaży na ich platformach odbywają się według uznania i na odpowiedzialność klienta.
- (36) Aby zwiększyć przejrzystość i zapewnić odpowiednią dokumentację komunikacji z klientem, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni prowadzić pełną odpowiednią dokumentację swoich usług i transakcji.
- (37) Aby zapewnić sprawiedliwe i niedyskryminujące traktowanie inwestorów, dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy promują swoje usługi za pomocą komunikatów marketingowych, nie powinni traktować żadnego konkretnego projektu korzystniej poprzez wyróżnienie go spośród innych projektów oferowanych na swojej platformie. Z tego względu w komunikatach marketingowych platformy finansowania społecznościowego nie należy przedstawiać żadnych otwartych ani planowanych projektów. Nie należy jednak uniemożliwiać dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego wspominania o skutecznie zamkniętych ofertach, w których inwestycje za pośrednictwem platformy nie są już możliwe.
- (38) Aby zapewnić większą pewność prawa dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego prowadzącym działalność w całej Unii oraz aby zapewnić łatwiejszy dostęp do rynku, pełne informacje na temat przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych mających zastosowanie w państwach członkowskich, w szczególności regulujących komunikaty marketingowych dostawców usług finansowania społecznościowego, oraz ich streszczenia powinny być publikowane elektronicznie w języku zwyczajowo przyjętym w sferze finansów międzynarodowych. W tym celu właściwe organy i ESMA powinny prowadzić centralne bazy danych.
- (39) Aby lepiej zrozumieć zakres rozbieżności regulacyjnych istniejących między państwami członkowskimi w zakresie wymogów mających zastosowanie do komunikatów marketingowych, właściwe organy powinny co roku przedstawiać ESMA szczegółowe sprawozdanie ze swoich działań w zakresie egzekwowania prawa w tej dziedzinie.
- (40) Ważne jest skuteczne i efektywne zapewnienie przestrzegania wymogów dotyczących udzielania zezwoleń oraz świadczenia usług w zakresie finansowania społecznościowego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. ESMA powinien zatem uzyskać kompetencje do wydawania zezwoleń i sprawowania nadzoru. Aby umożliwić ESMA wykonywanie tych uprawnień nadzorczych, należy przyznać mu uprawnienia do wzywania do udzielenia informacji, prowadzenia dochodzeń ogólnych i kontroli na miejscu, wydawania publicznych ogłoszeń i ostrzeżeń oraz nakładania sankcji. ESMA powinien korzystać ze swoich kompetencji w zakresie nadzoru i sankcjonowania w sposób proporcjonalny.

- (41) Przyznanie tych kompetencji ESMA umożliwia bardziej skuteczne i centralnie zarządzane udzielanie zezwoleń i sprawowanie nadzoru, generując korzyści skali. Taki centralny system nadzoru jest korzystny dla uczestników rynku ze względu na większą przejrzystość, ochronę inwestorów i wydajność rynku.
- (42) ESMA powinien pobierać opłaty od podmiotów bezpośrednio nadzorowanych, aby pokryć swoje koszty, w tym koszty pośrednie. Uwzględniając wczesny etap rozwoju branży finansowania społecznościowego, wysokość opłaty powinna być proporcjonalna do wielkości podmiotu bezpośrednio nadzorowanego.
- (43) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie rozwiązanie problemu rozdrobnienia ram prawnych mających zastosowanie do usług w zakresie finansowania społecznościowego w celu zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego takich usług, przy jednoczesnym zwiększeniu ochrony inwestorów i efektywności rynku oraz przyczynieniu się do utworzenia unii rynków kapitałowych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (44) Datę rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia należy odroczyć, aby dostosować ją do daty rozpoczęcia stosowania krajowych przepisów transponujących dyrektywę XXX/XXXX/UE (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia r.), która wyłącza dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia ze stosowania dyrektywy 2014/65/UE.
- (45) Niniejsze rozporządzenie jest zgodne z prawami podstawowymi i zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (46) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych¹⁴,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1 **Przedmiot**

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się jednolite wymogi w odniesieniu do:

- a) działalności i organizacji dostawców usług finansowania społecznościowego;
- b) udzielania zezwoleń dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz nadzoru nad tymi dostawcami;

¹⁴ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

- c) przejrzystości i komunikatów marketingowych odnośnie do świadczenia usług w zakresie finansowania społecznościowego w Unii.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do osób prawnych, które decydują się ubiegać o zezwolenie zgodnie z art. 10, oraz do dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego posiadających zezwolenie udzielone zgodnie z tym artykułem w odniesieniu do świadczenia usług finansowania społecznościowego.
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
 - a) usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych na rzecz właścicieli projektów, którzy są konsumentami zgodnie z definicją zawartą w art. 3 lit. a) dyrektywy 2008/48/WE;
 - b) usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych przez osoby fizyczne lub prawne posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze firmy inwestycyjnej zgodnie z art. 7 dyrektywy 2014/65/UE;
 - c) usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych przez osoby fizyczne lub prawne zgodnie z prawem krajowym;
 - d) ofert finansowania społecznościowego o wartości ponad 1 000 000 EUR na ofertę finansowania społecznościowego, obliczanej za okres 12 miesięcy w odniesieniu do danego projektu opartego na finansowaniu społecznościowym.

Artykuł 3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - a) „usługa finansowania społecznościowego” oznacza kojarzenie inwestorów zainteresowanych finansowaniem działalności gospodarczej z właścicielami projektów poprzez wykorzystanie platformy finansowania społecznościowego, obejmujące którekolwiek z poniższych działań:
 - (i) ułatwianie udzielania pożyczek;
 - (ii) subemisję bez gwarancji przejęcia emisji, o której to subemisji mowa w sekcji A pkt 7 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych emitowanych przez właścicieli projektów oraz przyjmowanie i przekazywanie zleceń klientów, o którym mowa w sekcji A pkt 1 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do tych zbywalnych papierów wartościowych;
 - b) „platforma finansowania społecznościowego” oznacza elektroniczny system informacyjny obsługiwany lub zarządzany przez dostawcę usług finansowania społecznościowego;
 - c) „dostawca usług finansowania społecznościowego” oznacza osobę prawną, która świadczy usługi w zakresie finansowania społecznościowego i uzyskała w tym celu zezwolenie od Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) zgodnie z art. 11 niniejszego rozporządzenia;

- d) „oferta finansowania społecznościowego” oznacza każdy komunikat dostawcy usług finansowania społecznościowego, który zawiera informacje umożliwiające potencjalnym inwestorom podjęcie decyzji w sprawie zalet zawarcia transakcji finansowania społecznościowego;
 - e) „klient” oznacza każdego potencjalnego lub faktycznego inwestora lub właściciela projektu, któremu dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczy lub może świadczyć usługi finansowania społecznościowego;
 - f) „właściciel projektu” oznacza każdą osobę, która ubiega się o sfinansowanie swojego projektu opartego na finansowaniu społecznościowym za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego;
 - g) „inwestor” oznacza każdą osobę, która za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego udziela pożyczek lub nabywa zbywalne papiery wartościowe;
 - h) „projekt oparty na finansowaniu społecznościowym” oznacza działalność gospodarczą, którą właściciel projektu finansuje lub chce sfinansować za pośrednictwem oferty finansowania społecznościowego;
 - i) „zbywalne papiery wartościowe” oznaczają zbywalne papiery wartościowe zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 44 dyrektywy 2014/65/UE;
 - j) „komunikaty marketingowe” oznaczają wszelkie informacje lub komunikaty przekazywane przez dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego potencjalnemu inwestorowi lub potencjalnemu właścicielowi projektu na temat usług świadczonych przez dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego inne niż wymagane informacje ujawniane inwestorom na podstawie niniejszego rozporządzenia;
 - k) „trwały nośnik” oznacza instrument umożliwiający przechowywanie informacji w sposób zapewniający dostęp do nich w przyszłości przez okres stosowny do celów tych informacji i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;
 - l) „spółka celowa” oznacza podmiot, którego jedynym celem jest dokonywanie sekurytyzacji w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1075/2013¹⁵.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu określenia dalszych elementów technicznych definicji zawartych w ust. 1, aby uwzględnić rozwój sytuacji rynkowej, postęp techniczny oraz doświadczenia w zakresie funkcjonowania platform finansowania społecznościowego i świadczenia usług finansowania społecznościowego.

¹⁵ Dz.U. L 297 z 7.11.2013, s. 107.

Rozdział II

Świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz wymogi organizacyjne i operacyjne dotyczące dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego

Artykuł 4

Świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego

1. usługi w zakresie finansowania społecznościowego świadczone są wyłącznie przez osoby prawne posiadające rzeczywistą i stałą siedzibę w państwie członkowskim Unii, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego zgodnie z art. 11 niniejszego rozporządzenia.
2. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego działają uczciwie, sprawiedliwie i profesjonalnie zgodnie z najlepiej pojętym interesem swoich klientów i potencjalnych klientów.
3. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie wypłacają ani nie przyjmują żadnego wynagrodzenia, upustu ani korzyści niepieniężnej za przekierowywanie zleceń inwestorów do konkretnej oferty finansowania społecznościowego oferowanej na swojej platformie lub do konkretnej oferty finansowania społecznościowego oferowanej na platformie osoby trzeciej.
4. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego mogą korzystać ze swobody uznania w imieniu klientów w odniesieniu do parametrów zamówień klientów, w którym to przypadku ujawniają swoim klientom dokładną metodę i parametry tej swobody uznania oraz podejmują wszelkie niezbędne działania w celu uzyskania jak najlepszego wyniku dla swoich klientów.
5. W odniesieniu do wykorzystywania spółek celowych do świadczenia usług w zakresie finansowania społecznościowego dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego mają tylko prawo do przeniesienia jednego składnika aktywów do spółki celowej, aby umożliwić inwestorom przejęcie ekspozycji na ten składnik aktywów w drodze nabycia papierów wartościowych. Decyzja o przejęciu ekspozycji na te aktywa bazowe należy wyłącznie do inwestorów.

Artykuł 5

Skuteczne i ostrożne zarządzanie

Organy zarządzające dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego określają i nadzorują wdrażanie odpowiednich strategii i procedur w celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania, w tym podziału obowiązków, ciągłości działania i zapobiegania konfliktom interesów, w sposób, który sprzyja integralności rynku i interesom ich klientów.

Artykuł 6

Rozpatrywanie skarg

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego ustanawiają i utrzymują skuteczne i przejrzyste procedury szybkiego, sprawiedliwego i spójnego rozpatrywania skarg otrzymywanych od klientów.

2. Klienci muszą mieć możliwość bezpłatnego wnoszenia skarg do dostawców usług finansowania społecznościowego.
3. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego prowadzą rejestr wszystkich otrzymanych skarg i wprowadzanych środków.
4. Komisja może przyjąć akty delegowane zgodnie z art. 37 w celu określenia wymogów w zakresie rozpatrywania skarg oraz standardowych formatów i procedur rozpatrywania skarg.

Artykuł 7

Konflikty interesów

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie mają żadnego udziału finansowego w żadnej ofercie finansowania społecznościowego na swoich platformach finansowania społecznościowego.
2. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie przyjmują w charakterze swoich klientów żadnego ze swoich udziałowców posiadających co najmniej 20 % kapitału zakładowego lub praw głosu, żadnego z członków swojego personelu kierowniczego lub pracowników ani żadnej osoby bezpośrednio lub pośrednio powiązanej z tymi udziałowcami, personelem kierowniczym i pracownikami stosunkiem kontroli zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 35 lit. b) dyrektywy 2014/65/UE.
3. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego utrzymują i stosują skuteczne przepisy wewnętrzne zapobiegające konfliktom interesów.
4. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego podejmują wszelkie odpowiednie działania w celu zidentyfikowania i ujawnienia konfliktów interesów – a także zarządzania nimi i zapobiegania im – występujących między dostawcami usług finansowania społecznościowego, ich udziałowcami, personelem kierowniczym i pracownikami lub jakąkolwiek osobą bezpośrednio lub pośrednio z nimi powiązaną stosunkiem kontroli, zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 35 lit. b) dyrektywy 2014/65/UE, a ich klientami lub między klientami.
5. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego ujawniają swoim klientom i potencjalnym klientom ogólny charakter i źródła konfliktów interesów oraz działania podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka, jeżeli uznają, że jest to konieczne, aby środki podjęte zgodnie z przepisami wewnętrznymi, o których mowa w ust. 3, były skuteczne.
6. Ujawniane informacje, o których mowa w ust. 5, muszą być:
 - a) przedstawione na trwałym nośniku;
 - b) wystarczająco szczegółowe, z uwzględnieniem charakteru poszczególnych klientów, aby każdy klient mógł podjąć świadomą decyzję w odniesieniu do usługi w kontekście, w którym ten konflikt interesów się pojawia.
7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 37 w celu określenia:
 - a) wymogów dotyczących utrzymania lub stosowania przepisów wewnętrznych, o których mowa w ust. 3;
 - b) działań, o których mowa w ust. 4;

- c) ustaleń na potrzeby ujawniania informacji, o których mowa w ust. 5 i 6.

Artykuł 8
Outsourcing

1. Polegając na osobie trzeciej w sprawie wykonywania funkcji operacyjnych, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego podejmują wszelkie rozsądne działania mające na celu uniknięcie dodatkowego ryzyka operacyjnego.
2. Outsourcing funkcji operacyjnych do podmiotów zewnętrznych nie może w sposób istotny naruszać jakości kontroli wewnętrznej dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz zdolności ESMA do monitorowania zgodności działalności dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego ze wszystkimi obowiązkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
3. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego pozostają w pełni odpowiedzialni za zgodność z niniejszym rozporządzeniem w odniesieniu do działalności zleconej na zasadzie outsourcingu.

Artykuł 9
Przechowywanie aktywów klientów, przechowywanie środków finansowych i świadczenie usług płatniczych

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego informują swoich klientów o następujących kwestiach:
 - a) czy i na jakich warunkach świadczą usługi przechowywania aktywów, wraz z odniesieniami do mającego zastosowanie prawa krajowego;
 - b) czy usługi przechowywania aktywów są świadczone przez nich, czy przez osobę trzecią;
 - c) czy usługi płatnicze oraz przechowywanie i zabezpieczanie środków finansowych realizowane jest przez dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego lub za pośrednictwem dostawcy usług będącego osobą trzecią działającego w jego imieniu.
2. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego lub dostawcy usług będący osobami trzecimi działającymi w ich imieniu nie przechowują środków finansowych klientów ani nie świadczą usług płatniczych, chyba że te środki finansowe są przeznaczone na świadczenie usług płatniczych związanych z usługami finansowania społecznościowego, a dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego lub dostawca usług będący osobą trzecią działający w jego imieniu jest dostawcą usług płatniczych zdefiniowanym w art. 4 pkt 11 dyrektywy (UE) 2015/2366.
3. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, są zabezpieczone zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi dyrektywę (UE) 2015/2366.
4. W przypadku gdy dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego – zarówno sami, jak i za pośrednictwem osoby trzeciej – nie świadczą usług płatniczych ani nie przechowują i nie zabezpieczają środków finansowych w odniesieniu do usług finansowania społecznościowego, wówczas tacy dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego wprowadzają i utrzymują ustalenia zapewniające, by właściciele projektów akceptowali finansowanie ofert finansowania społecznościowego lub jakąkolwiek płatność wyłącznie za

pośrednictwem dostawcy usług płatniczych zdefiniowanego w art. 4 pkt 11 dyrektywy (UE) 2015/2366.

Rozdział II

Udzielanie zezwoleń dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz nadzór nad tymi dostawcami

Artykuł 10

Udzielanie zezwoleń na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego

1. Osoba prawna, która zamierza świadczyć usługi finansowania społecznościowego, składa do ESMA wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera wszystkie następujące informacje:
 - a) adres potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - b) status prawny potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - c) statut spółki potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - d) program działania określający rodzaje usług finansowania społecznościowego, które potencjalny dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego zamierza świadczyć;
 - e) opis zasad zarządzania i mechanizmów kontroli wewnętrznej potencjalnego dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym procedur zarządzania ryzykiem i praktyk księgowych;
 - f) opis systemów, zasobów i procedur potencjalnego dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego na potrzeby kontroli i zabezpieczania systemów przetwarzania danych;
 - g) opis uzgodnień dotyczących ciągłości działania potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - h) tożsamość osób odpowiedzialnych za zarządzanie potencjalnym dostawcą usług finansowania społecznościowego;
 - i) dowód potwierdzający, że osoby, o których mowa w lit. h), cieszą się nieposzlakowaną opinią oraz posiadają odpowiednią wiedzę i doświadczenie, aby zarządzać potencjalnym dostawcą usług finansowania społecznościowego;
 - j) opis przepisów wewnętrznych stosowanych przez potencjalnego dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego w celu uniemożliwienia jego udziałowcom posiadającym co najmniej 20 % kapitału zakładowego lub praw głosu, członkom jego personelu kierowniczego, jego pracowników lub jakiegokolwiek osobie bezpośrednio lub pośrednio powiązanej z tymi udziałowcami, personelem kierowniczym i pracownikami poprzez kontrolę uczestniczenia w transakcjach finansowania społecznościowego oferowanych przez danego potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego;

- k) opis ustaleń dotyczących outsourcingu przyjętych przez potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego;
 - l) opis procedur rozpatrywania skarg klientów stosowanych przez potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego;
 - m) w stosownych przypadkach opis usług płatniczych, które potencjalny dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego zamierza świadczyć na podstawie dyrektywy (UE) 2015/2366.
3. Do celów ust. 2 lit. i) potencjalni dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego przedstawiają dowody:
- a) potwierdzające uprzednią niekaralność, tzn. fakt, że w odniesieniu do tego dostawcy nie wydano wyroku skazującego ani nie nałożono na niego kar z tytułu naruszenia przepisów krajowych obowiązujących w dziedzinie prawa handlowego, prawa dotyczącego niewypłacalności, prawodawstwa dotyczącego usług finansowych, prawodawstwa dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy, prawodawstwa dotyczącego zwalczania nadużyć finansowych lub prawodawstwa dotyczącego odpowiedzialności zawodowej w odniesieniu do wszystkich osób zaangażowanych w zarządzanie potencjalnym dostawcą usług finansowania społecznościowego;
 - b) potwierdzające, że osoby zaangażowane w zarządzanie dostawcą usług w zakresie finansowania społecznościowego posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie wystarczające do zarządzania dostawcą usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz że osoby te są zobowiązane poświęcać wystarczająco dużo czasu na wykonywanie swoich obowiązków.
4. W terminie 20 dni roboczych od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1, ESMA ocenia kompletność tego wniosku. Jeżeli wniosek nie jest kompletny, ESMA określa termin przekazania brakujących informacji przez potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego.
5. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, jest kompletny, ESMA niezwłocznie powiadamia o tym fakcie potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego.
6. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku ESMA ocenia, czy potencjalny dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego spełnia wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu, oraz przyjmuje w pełni uzasadnioną decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego. ESMA ma prawo odmówić udzielenia zezwolenia, jeżeli istnieją obiektywne i możliwe do wykazania powody, aby przypuszczać, że kierownictwo dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego może stwarzać zagrożenie dla skutecznego, prawidłowego i ostrożnego zarządzania tym podmiotem, dla jego ciągłości działania oraz dla odpowiedniego uwzględnienia interesów jego klientów oraz kwestii integralności rynku.
7. ESMA powiadamia potencjalnego dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego o swojej decyzji w ciągu pięciu dni roboczych od podjęcia tej decyzji.
8. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest skuteczne i ważne na całym terytorium Unii.

9. Państwa członkowskie nie mogą wymagać, aby dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego byli fizycznie obecni na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, w którym ci dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego mają siedzibę, aby móc świadczyć usługi w zakresie finansowania społecznościowego w kontekście transgranicznym.
10. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 37 w celu uściślenia wymogów i ustaleń w zakresie składania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 11

Rejestr dostawców usług finansowania społecznościowego

1. ESMA tworzy rejestr wszystkich dostawców usług finansowania społecznościowego. Rejestr ten jest publicznie dostępny na stronie internetowej ESMA i jest regularnie aktualizowany.
2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:
 - a) nazwę i formę prawną dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - b) nazwę handlową i adres internetowy platformy finansowania społecznościowego prowadzonej przez dostawcę usług finansowania społecznościowego;
 - c) informacje na temat usług, na których świadczenie dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego posiada zezwolenie;
 - d) sankcje nałożone na dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego lub jego zarządzających.
3. Informację o jakimkolwiek cofnięciu zezwolenia zgodnie z art. 13 umieszcza się w rejestrze na okres pięciu lat.

Artykuł 12

Nadzór

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczą swoje usługi pod nadzorem ESMA.
2. Posiadający zezwolenie dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego musi spełniać przez cały czas warunki uzyskania zezwolenia.
3. ESMA ocenia zgodność dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego z obowiązkami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu.
4. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego niezwłocznie powiadamiają ESMA o wszelkich istotnych zmianach warunków uzyskania zezwolenia i na żądanie przekazują informacje potrzebne do oceny ich zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 13

Cofnięcie zezwolenia

1. ESMA jest uprawniony do cofnięcia zezwolenia dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego w każdej z następujących sytuacji, w przypadku gdy dostawca usług finansowania społecznościowego:
 - a) nie skorzystał z zezwolenia w ciągu 18 miesięcy od jego udzielenia;

- b) jednoznacznie zrzekł się zezwolenia;
 - c) przez sześć kolejnych miesięcy nie świadczył usług finansowania społecznościowego;
 - d) uzyskał zezwolenie w sposób sprzeczny z prawem, w tym składając fałszywe oświadczenia we wniosku o udzielenie zezwolenia;
 - e) nie spełnia już warunków, na podstawie których udzielono mu zezwolenia;
 - f) poważnie naruszył przepisy niniejszego rozporządzenia.
2. Właściwe organy krajowe niezwłocznie powiadamiają ESMA:
- a) o fakcie, że dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego lub dostawca usług będący osobą trzecią działający w imieniu tego dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego utracili zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze instytucji płatniczej zgodnie z art. 13 dyrektywy (UE) 2015/2366;
 - b) o fakcie, że dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego lub członkowie jego personelu kierowniczego, jego pracownicy lub osoby trzecie działające w jego imieniu naruszyli przepisy krajowe wykonujące dyrektywę (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.
- Ust. 2 lit. b) stosuje się również do właściwych organów krajowych wyznaczonych zgodnie z przepisami dyrektywy (UE) 2015/849.
3. ESMA cofa zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego, jeżeli zdaniem ESMA fakty, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b), wpływają na nieposzlakowaną opinię kierownictwa dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego lub wskazują na niewydolność zasad zarządzania, mechanizmów kontroli wewnętrznej lub procedur, o których mowa w art. 5.
4. ESMA bez zbędnej zwłoki powiadamia właściwy organ krajowy państwa członkowskiego, w którym dany dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego ma siedzibę, o swojej decyzji o cofnięciu zezwolenia udzielonego danemu dostawcy usług finansowania społecznościowego.

Rozdział IV

Przejrzystość i wstępny test wiedzy przeprowadzany przez dostawców usług finansowania społecznościowego

Artykuł 14

Informacje dla klientów

1. Wszelkie informacje, w tym komunikaty marketingowe, o których mowa w art. 19, przekazywane klientom lub potencjalnym klientom przez dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego na temat samych dostawców, kosztów i opłat związanych z usługami lub inwestycjami finansowania społecznościowego, warunków finansowania społecznościowego, w tym kryteriów wyboru projektów opartych na finansowaniu społecznościowym, lub o charakterze usług w zakresie finansowania społecznościowego i ryzyku związanym z tymi usługami muszą być jasne, zrozumiałe, kompletne i prawidłowe.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazywane są potencjalnym klientom przed zawarciem przez nich transakcji finansowania społecznościowego.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1, są udostępniane wszystkim klientom i potencjalnym klientom na wyraźnie oznaczonej części strony internetowej platformy finansowania społecznościowego i w niedyskryminujący sposób.

Artykuł 15

Wstępny test wiedzy i symulacja zdolności ponoszenia strat

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego przed udzieleniem potencjalnym inwestorom pełnego dostępu do swoich ofert finansowania społecznościowego oceniają, czy i jakie oferowane usługi w zakresie finansowania społecznościowego są odpowiednie dla potencjalnych inwestorów.
2. Do celów oceny na podstawie ustępu pierwszego dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego zwracają się do potencjalnego inwestora o udzielenie informacji na temat jego podstawowej wiedzy i zrozumienia w zakresie ryzyka związanego z inwestowaniem w ogóle oraz z rodzajami inwestycji oferowanych na platformie finansowania społecznościowego, w tym informacje o:
 - a) wcześniejszych inwestycjach potencjalnego inwestora w zbywalne papiery wartościowe lub umowy pożyczki, w tym w przedsiębiorstwa na wczesnym etapie rozwoju lub na etapie rozszerzania działalności;
 - b) wszelkiej stosownej wiedzy lub doświadczeniu zawodowym w odniesieniu do finansowania w zakresie finansowania społecznościowego.
3. Co dwa lata dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego podejmują środki niezbędne do zapewnienia zgodności z ust. 1 w odniesieniu do każdego inwestora.
4. W przypadku gdy potencjalni inwestorzy nie dostarczają informacji wymaganych na podstawie ust. 1 lub w przypadku gdy dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego uważają, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie ust. 1, że potencjalni inwestorzy nie posiadają wystarczającej wiedzy, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego informują tych potencjalnych inwestorów, że usługi oferowane na ich platformach mogą być dla nich nieodpowiednie, i udzielają im ostrzeżenia przed ryzykiem. Ta informacja lub ostrzeżenie przed ryzykiem nie uniemożliwia potencjalnym inwestorom inwestowania w projekty oparte na finansowaniu społecznościowym.
5. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego zawsze oferują potencjalnym inwestorom i inwestorom możliwość przeprowadzenia symulacji ich zdolności ponoszenia strat, obliczanej jako 10 % ich wartości netto, na podstawie następujących informacji:
 - a) regularnego dochodu i całkowitego dochodu oraz tego, czy dochód ten jest uzyskiwany stale czy czasowo;
 - b) aktywów, w tym inwestycji finansowych, majątku osobistego i nieruchomości inwestycyjnych, funduszy emerytalno-rentowych oraz depozytów pieniężnych;
 - c) zobowiązań finansowych, łącznie z zobowiązaniami regularnymi, istniejącymi lub przyszłymi.

Niezależnie od wyników symulacji potencjalnym inwestorom i inwestorom nie uniemożliwia się inwestowania w projekty oparte na finansowaniu społecznościowym.

6. Komisja może przyjąć akty delegowane zgodnie z art. 37 w celu określenia ustaleń niezbędnych do:
- a) przeprowadzania oceny, o której mowa w ust. 1;
 - b) przeprowadzania symulacji, o której mowa w ust. 3;
 - c) udzielania informacji, o których mowa w ust. 2 i 4.

Artykuł 16

Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego zapewniają potencjalnym inwestorom arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych sporządzony przez właściciela projektu w odniesieniu do każdej oferty finansowania społecznościowego. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych sporządzony jest w co najmniej jednym z języków urzędowych danego państwa członkowskiego lub w języku zwyczajowo przyjętym w sferze finansów międzynarodowych.
2. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych, o którym mowa w ust. 1, zawiera wszystkie następujące informacje:

- a) informacje określone w załączniku;
- b) poniższe wyjaśnienie, znajdujące się bezpośrednio pod tytułem arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych:

„Niniejsza oferta finansowania społecznościowego nie została zweryfikowana ani zatwierdzona przez ESMA ani przez właściwe organy krajowe.

Odpowiedniość Państwa wykształcenia i wiedzy nie została oceniona przed udzieleniem Państwu dostępu do niniejszej inwestycji. Dokonując tej inwestycji, przejmują Państwo pełne ryzyko związane z tą inwestycją, w tym ryzyko częściowej lub całkowitej utraty zainwestowanych pieniędzy.”;

- c) ostrzeżenie przed ryzykiem o następującej treści:

„Inwestycja w niniejszą ofertę finansowania społecznościowego wiąże się z ryzykiem, w tym z ryzykiem częściowej lub całkowitej utraty zainwestowanych pieniędzy. Państwa inwestycja nie jest objęta systemami gwarancji depozytów i systemami rekompensat dla inwestorów ustanowionymi zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE* oraz dyrektywą 97/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady**.

Mogą Państwo nie uzyskać żadnego zwrotu ze swojej inwestycji.

Nie jest to produkt oszczędnościowy i nie należy w projekty oparte na finansowaniu społecznościowym inwestować więcej niż 10 % swojego majątku netto.

Sprzedaż instrumentów inwestycyjnych w momencie, w którym sobie tego Państwo życzą, może nie być możliwa.

* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

** Dyrektywa 97/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 marca 1997 r. w sprawie systemów rekompensat dla inwestorów (Dz.U. L 084 z 26.3.1997, s. 22).”.

3. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych musi być jasny, zrozumiały, kompletny i prawidłowy oraz nie może zawierać żadnych przypisów poza przypisami zawierającymi odniesienia do prawa mającego zastosowanie. Jest on prezentowany na osobnym trwałym nośniku, wyraźnie różniącym się od komunikatów marketingowych, i jeżeli jest w formie drukowanej, składa się maksymalnie z 6 stron formatu A4.
4. Dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego aktualizuje arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych na bieżąco przez cały okres ważności oferty finansowania społecznościowego.
5. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego posiadają i stosują odpowiednie procedury weryfikacji kompletności i przejrzystości informacji zawartych w arkuszu kluczowych informacji inwestycyjnych.
6. W przypadku stwierdzenia przez dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego istotnego pominięcia, istotnego błędu lub istotnej nieścisłości w arkuszu kluczowych informacji inwestycyjnych właściciel projektu uzupełnia lub zmienia te informacje. Jeżeli takie uzupełnienie lub zmiana są niemożliwe, dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego nie składa oferty finansowania społecznościowego lub anuluje istniejącą ofertę, dopóki arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych nie będzie spełniał wymogów niniejszego artykułu.
7. Inwestor może zwrócić się do dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego o przetłumaczenie arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych na język wybrany przez inwestora. Tłumaczenie to musi wiernie odzwierciedlać treść oryginalnego arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych.

W przypadku gdy dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego nie zapewnia żądanego tłumaczenia arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych, musi on jasno doradzić inwestorowi powstrzymanie się od dokonania inwestycji.
8. Właściwe organy krajowe nie wymagają zgłaszania *ex ante* i zatwierdzania arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych.
9. Komisja może przyjąć akty delegowane zgodnie z art. 37 w celu określenia:
 - a) wymogów dotyczących modelu przedstawiania informacji, o których mowa w ust. 2 i w załączniku, oraz treści tego modelu;
 - b) rodzajów ryzyka, które są istotne z punktu widzenia oferty finansowania społecznościowego, a zatem muszą być ujawniane zgodnie z częścią C załącznika;
 - c) opłat i kosztów, o których mowa w części H lit. a) załącznika, w tym szczegółowego podziału kosztów bezpośrednich i pośrednich ponoszonych przez inwestora.

Artykuł 17

Biuletyn informacyjny

1. Dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy umożliwiają swoim inwestorom bezpośrednie kontaktowanie się ze sobą w celu kupna i sprzedaży umów pożyczki lub zbywalnych papierów wartościowych, które pierwotnie były finansowane społecznościowo na ich platformach, informują swoich klientów, że nie prowadzą systemu transakcyjnego oraz że takie transakcje kupna i sprzedaży na ich platformach odbywają się według uznania i na odpowiedzialność klienta.
2. Dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy proponują cenę referencyjną kupna i sprzedaży, o których mowa w ust. 1, informują swoich klientów, że sugerowana cena referencyjna jest niewiążąca i uzasadniają proponowaną cenę referencyjną.

Artykuł 18

Dostęp do dokumentacji

Dostawcy usług finansowania społecznościowego:

- a) przechowują całą dokumentację związaną ze swoimi usługami i transakcjami na trwałym nośniku przez pięć lat;
- b) przez cały czas zapewniają swoim klientom natychmiastowy dostęp do dokumentacji dotyczącej świadczonych im usług;
- c) utrzymują przez pięć lat wszystkie umowy zawarte między dostawcami usług w zakresie finansowania społecznościowego a ich klientami.

Rozdział V Komunikaty marketingowe

Artykuł 19

Wymogi dotyczące komunikatów marketingowych

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego zapewniają, aby wszystkie komunikaty marketingowe dla inwestorów były jako takie oznaczone w sposób niebudzący wątpliwości.
2. Żaden komunikat marketingowy nie może obejmować marketingu indywidualnie zaplanowanych lub oczekujących projektów lub ofert finansowania społecznościowego. Komunikaty marketingowe mogą jedynie wskazywać, gdzie i w jakim języku klienci mogą uzyskać informacje o poszczególnych projektach lub ofertach.
3. W swoich komunikatach marketingowych dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego posługują się co najmniej jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego prowadzi działalność, lub językiem zwyczajowo przyjętym w sferze finansów międzynarodowych.
4. Właściwe organy krajowe nie wymagają zgłaszania i zatwierdzania komunikatów marketingowych *ex ante*.

Publikacja przepisów krajowych dotyczących wymogów w zakresie marketingu

1. Właściwe organy krajowe publikują i aktualizują na swoich stronach internetowych krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne mające zastosowanie do komunikatów marketingowych dostawców usług finansowania społecznościowego.
2. Właściwe organy powiadamiają ESMA o przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, o których mowa w ust. 1, oraz o linkach do stron internetowych właściwych organów, na których informacje te są publikowane. Właściwe organy przekazują ESMA streszczenie tych odpowiednich przepisów krajowych w języku zwyczajowo przyjętym w sferze finansów międzynarodowych.
3. Właściwe organy powiadamiają ESMA o wszelkich zmianach dotyczących informacji przekazanych na podstawie ust. 2 i niezwłocznie przekazują zaktualizowane streszczenie odpowiednich przepisów krajowych.
4. ESMA publikuje i utrzymuje na swojej stronie internetowej streszczenie odpowiednich przepisów krajowych w języku zwyczajowo przyjętym w sferze finansów międzynarodowych oraz linki do stron internetowych właściwych organów, o których mowa w ust. 1. ESMA nie ponosi odpowiedzialności za informacje przedstawione w streszczeniu.
5. Właściwe organy krajowe są pojedynczymi punktami kontaktowymi odpowiedzialnymi za przekazywanie informacji na temat zasad dotyczących marketingu w swoich państwach członkowskich.
6. ESMA może wydać wytyczne lub zalecenia skierowane do właściwych organów krajowych, w których określa najlepsze praktyki w zakresie komunikatów marketingowych oraz weryfikuje komunikaty marketingowe dostawców usług finansowania społecznościowego.
7. Właściwe organy regularnie i co najmniej raz w roku składają ESMA sprawozdanie z działań w zakresie egzekwowania prawa podjętych w poprzednim roku na podstawie krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych mających zastosowanie do komunikatów marketingowych dostawców usług finansowania społecznościowego. W szczególności sprawozdanie zawiera:
 - a) w stosownych przypadkach całkowitą liczbę podjętych działań w zakresie egzekwowania prawa według rodzaju uchybienia;
 - b) w stosownych przypadkach wyniki działań w zakresie egzekwowania prawa, w tym rodzaje nałożonych sankcji według rodzaju sankcji lub środki zaradcze zastosowane przez dostawców usług finansowania społecznościowego;
 - c) w stosownych przypadkach przykłady tego, w jaki sposób właściwe organy postąpiły w odniesieniu do nieprzestrzegania przepisów krajowych przez dostawców usług finansowania społecznościowego.

Rozdział VI

Uprawnienia i kompetencje ESMA

SEKCJA I

KOMPETENCJE I PROCEDURY

Artykuł 21

Poufność wymiany informacji między prawnikiem a klientem

Uprawnienia powierzone na podstawie art. 22–25 ESMA lub jakimkolwiek urzędnikowi lub innej osobie upoważnionej przez ESMA nie mogą być wykorzystywane w celu żądania ujawnienia informacji, które są objęte klauzulą poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem.

Artykuł 22

Wezwanie do udzielenia informacji

1. ESMA może – w drodze zwykłego wezwania lub w drodze decyzji – zobowiązać następujące osoby do udzielenia wszelkich informacji niezbędnych, aby umożliwić ESMA wykonywanie jego obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia:
 - a) dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego lub osobę kontrolującą dostawcę usług finansowania społecznościowego, lub osobę bezpośrednio lub pośrednio kontrolowaną przez dostawcę usług finansowania społecznościowego;
 - b) właścicieli projektów, którzy wcześniej lub obecnie złożyli ofertę na platformie finansowania społecznościowego;
 - c) osoby trzecie wyznaczone do pełnienia funkcji związanych ze świadczeniem usług w zakresie finansowania społecznościowego zgodnie z art. 8;
 - d) zarządzających osobami, o których mowa w lit. a)–c);
 - e) audytorów i doradców osób, o których mowa w lit. a)–c).
2. Każde zwykłe wezwanie do udzielenia informacji, o którym mowa w ust. 1:
 - a) odwołuje się do niniejszego artykułu jako podstawy prawnej wezwania;
 - b) podaje cel wezwania;
 - c) określa wymagane informacje;
 - d) zawiera termin przekazania informacji;
 - e) zawiera wskazanie kwoty grzywny podlegającej nałożeniu zgodnie z art. 28, w przypadku gdy przekazane informacje są niezgodne z prawdą lub mylące.
3. Wzywając do udzielenia informacji zgodnie z ust. 1 w drodze decyzji, ESMA:
 - a) odwołuje się do niniejszego artykułu jako podstawy prawnej wezwania;
 - b) podaje cel wezwania;
 - c) określa wymagane informacje;
 - d) wskazuje termin przekazania informacji;

- e) wskazuje okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 29, w przypadku gdy przedstawione wymagane informacje są niekompletne;
 - f) wskazuje grzywnę przewidzianą w art. 28, w przypadku gdy odpowiedzi na zadane pytania są niezgodne z prawdą lub mylące;
 - g) informuje o prawie do odwołania od decyzji do Komisji Odwoławczej ESMA i prawie do zaskarżenia tej decyzji do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („Trybunał Sprawiedliwości”) zgodnie z art. 60 i 61 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
4. Do udzielenia wymaganych informacji zobowiązane są osoby, o których mowa w ust. 1, lub ich przedstawiciele, a w przypadku osób prawnych lub stowarzyszeń niemających osobowości prawnej – osoby powołane do ich reprezentacji zgodnie z ustawą lub ich statutem. Prawnicy należycie upoważnieni do działania mogą przedłożyć informacje w imieniu swoich klientów. Klienci pozostają w pełni odpowiedzialni, jeżeli przedłożone informacje są niekompletne, nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd.
5. ESMA niezwłocznie wysyła kopię zwykłego wezwania lub swojej decyzji właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym osoby, o których mowa w ust. 1, objęte wezwaniem do udzielenia informacji, mają swoje miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Artykuł 23

Dochodzenia ogólne

1. ESMA może przeprowadzać dochodzenia względem osób, o których mowa w art. 22 ust. 1. W tym celu urzędnicy ESMA i inne osoby upoważnione przez ESMA mają prawo do:
- a) wglądu we wszelkie dokumenty, dane, procedury i inne materiały istotne z punktu widzenia realizacji zadań ESMA, niezależnie od nośnika, na jakim są one przechowywane;
 - b) wykonania lub uzyskania uwierzytelnionych kopii lub wyciągów z takich dokumentów, danych, procedur i innych materiałów;
 - c) wzywania dowolnych osób, o których mowa w art. 22 ust. 1, lub ich przedstawicieli lub członków ich personelu w celu złożenia przez nich ustnych lub pisemnych wyjaśnień na temat sytuacji faktycznej lub dokumentów związanych z przedmiotem i celem kontroli oraz do zaprotokołowania odpowiedzi;
 - d) prowadzenia rozmów z wszelkimi innymi osobami fizycznymi lub prawnymi, które wyrażą na to zgodę, w celu pozyskania informacji dotyczących przedmiotu dochodzenia;
 - e) żądania rejestrów połączeń telefonicznych i przesyłu danych.
2. Urzędnicy ESMA i inne osoby upoważnione przez ESMA do prowadzenia dochodzeń, o których mowa w ust. 1, wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu pisemnego upoważnienia określającego przedmiot i cel tego dochodzenia. W upoważnieniu tym wskazuje się również okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 29, nakładane w przypadku, gdy wymagane dokumenty, dane, procedury lub inne materiały bądź odpowiedzi na pytania zadane osobom, o których

mowa w art. 22 ust. 1, nie zostaną przekazane bądź udzielone lub są niepełne, a także grzywny przewidziane w art. 28, w przypadku gdy odpowiedzi na pytania zadane osobom, o których mowa w art. 22 ust. 1, są niezgodne z prawdą lub mylące.

3. Osoby, o których mowa w art. 22 ust. 1, mają obowiązek poddać się dochodzeniom wszczętym na mocy decyzji ESMA. W decyzji określa się przedmiot i cel dochodzenia, wskazuje na okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 29, środki odwoławcze dostępne na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 oraz prawo do zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości.
4. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem dochodzenia, o którym mowa w ust. 1, ESMA informuje właściwy organ państwa członkowskiego, w którym ma być prowadzone dochodzenie, o samym dochodzeniu i o tożsamości upoważnionych osób. Na żądanie ESMA urzędnicy danego właściwego organu udzielają tym upoważnionym osobom pomocy w wykonywaniu ich zadań. Na życzenie urzędnicy zainteresowanego właściwego organu mogą być również obecni podczas dochodzeń.
5. Jeżeli żądanie przedstawienia rejestrów połączeń telefonicznych lub przesyłu danych, o którym mowa w ust. 1 lit. e), wymaga uzyskania zezwolenia od organu sądowego zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, występuje się o takie zezwolenie. O wydanie takiego zezwolenia można również wystąpić zapobiegawczo.
6. W przypadku gdy krajowy organ sądowy otrzyma wniosek o zezwolenie na wystosowanie żądania przedstawienia rejestrów połączeń telefonicznych lub przesyłu danych, o którym mowa w ust. 1 lit. e), organ ten sprawdza, czy:
 - a) przyjęta przez ESMA decyzja, o której mowa w ust. 3, jest autentyczna;
 - b) wszelkie środki, które mają być zastosowane, są proporcjonalne i nie są arbitralne lub nadmierne.
7. Do celów ust. 6 lit. b) krajowy organ sądowy może zwrócić się do ESMA o szczegółowe wyjaśnienia, w szczególności dotyczące przesłanek, na podstawie których ESMA podejrzewa, że miało miejsce naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia, a także powagi domniemanego naruszenia oraz charakteru, w jakim osoba, wobec której stosowane są środki przymusu, uczestniczyła w danym naruszeniu. Krajowy organ sądowy nie może jednak dokonywać oceny konieczności przeprowadzania dochodzenia ani żądać dostępu do informacji zawartych w aktach sprawy ESMA. Zgodność z prawem decyzji ESMA podlega kontroli jedynie ze strony Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 24

Kontrole na miejscu

1. W celu wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia ESMA może przeprowadzać wszelkie niezbędne kontrole na miejscu w dowolnych lokalach stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej osób, o których mowa w art. 22 ust. 1.
2. Urzędnicy ESMA i inne osoby upoważnione przez ESMA do przeprowadzenia kontroli na miejscu mogą wejść do dowolnych lokali stanowiących miejsce prowadzenia działalności gospodarczej osób, których dotyczy decyzja o dochodzeniu przyjęta przez ESMA, i posiadają wszelkie uprawnienia określone w art. 23 ust. 1. Mają oni również prawo do pieczętowania wszelkich lokali stanowiących miejsce

przewodzenia działalności gospodarczej oraz wszelkich ksiąg lub dokumentów na czas kontroli i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.

3. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed kontrolą ESMA powiadamia o niej właściwy organ państwa członkowskiego, w którym kontrola ta ma być przeprowadzona. Jeżeli jest to wymagane do odpowiedniego i sprawnego przeprowadzenia kontroli, ESMA – po poinformowaniu odpowiedniego właściwego organu – może przeprowadzić ją bez uprzedniego powiadomienia. Kontrole zgodnie z niniejszym artykułem przeprowadza się pod warunkiem, że odpowiedni organ potwierdził, że nie zgłasza sprzeciwu wobec tych kontroli.
4. Urzędnicy i inne osoby upoważnione przez ESMA do przeprowadzenia kontroli w miejscu prowadzenia działalności wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu pisemnego upoważnienia określającego przedmiot i cel kontroli, a także okresowe kary pieniężne określone w art. 33, w przypadku gdy zainteresowane osoby nie poddają się kontroli.
5. Osoby, o których mowa w art. 23 ust. 1, poddają się kontrolom na miejscu zarządzonym na mocy decyzji ESMA. W decyzji tej określa się przedmiot i cel kontroli, datę jej rozpoczęcia oraz okresowe kary pieniężne przewidziane w art. 29, środki odwoławcze dostępne na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 oraz prawo do zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości.
6. Urzędnicy właściwego organu państwa członkowskiego, w którym ma być przeprowadzana kontrola, a także osoby upoważnione bądź wyznaczone przez ten organ na żądanie ESMA aktywnie pomagają urzędnikom ESMA i innym osobom upoważnionym przez ESMA. Urzędnicy właściwego organu danego państwa członkowskiego mogą również brać udział w kontrolach na miejscu.
7. ESMA może również zażądać od właściwych organów przeprowadzenia w jego imieniu konkretnych czynności dochodzeniowych i kontroli na miejscu przewidzianych w niniejszym artykule i w art. 23 ust. 1.
8. W przypadku gdy urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnione przez ESMA stwierdzą, że osoba sprzeciwia się kontroli zarządzanej na podstawie niniejszego artykułu, właściwy organ danego państwa członkowskiego udziela im niezbędnej pomocy, zwracając się w razie potrzeby o pomoc policji lub równorzędnego organu egzekwowania prawa, aby umożliwić im przeprowadzenie kontroli na miejscu.
9. Jeżeli kontrola na miejscu przewidziana w ust. 1 lub pomoc przewidziana w ust. 7 wymaga zezwolenia wydanego przez organ sądowy zgodnie z prawem krajowym, występuje się o takie zezwolenie. O wydanie takiego zezwolenia można również wystąpić zapobiegawczo.
10. W przypadku gdy krajowy organ sądowy otrzyma wniosek o zezwolenie na kontrolę na miejscu przewidzianą w ust. 1 lub pomoc przewidzianą w ust. 7, organ ten sprawdza, czy:
 - a) przyjęta przez ESMA decyzja, o której mowa w ust. 4, jest autentyczna;
 - b) wszelkie środki, które mają być zastosowane, są proporcjonalne i nie są arbitralne lub nadmierne.
11. Do celów ust. 10 lit. b) krajowy organ sądowy może zwrócić się do ESMA o szczegółowe wyjaśnienia, w szczególności dotyczące przesłanek, na podstawie których ESMA podejrzewa, że miało miejsce naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia, a także powagi domniemanego naruszenia oraz charakteru, w jakim

osoba, wobec której stosowane są środki przymusu, uczestniczyła w danym naruszeniu. Krajowy organ sądowy nie może jednak dokonywać oceny konieczności przeprowadzania dochodzenia ani żądać dostępu do informacji zawartych w aktach sprawy ESMA. Zgodność z prawem decyzji ESMA podlega kontroli jedynie ze strony Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 25

Wymiana informacji

ESMA i właściwe organy udostępniają sobie nawzajem, bez zbędnej zwłoki, informacje wymagane na potrzeby wykonywania ich obowiązków na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 26

Tajemnica zawodowa

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 76 dyrektywy 2014/65/UE, ma zastosowanie do ESMA oraz do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla ESMA lub dla dowolnej innej osoby, której ESMA przekazał zadania, włącznie z audytorami i ekspertami wykonującymi prace na zlecenie ESMA.

Artykuł 27

Środki nadzorcze stosowane przez ESMA

1. Jeżeli ESMA stwierdzi, że osoba wymieniona w art. 22 ust. 1 lit. a) popełniła jedno z naruszeń wymienionych w rozdziałach I–V, podejmuje jedno lub kilka z poniższych działań:
 - a) przyjmuje decyzję zobowiązującą daną osobę do zaprzestania danego naruszenia;
 - b) przyjmuje decyzję nakładającą grzywny lub okresowe kary pieniężne na podstawie art. 28 i 29;
 - c) wydaje publiczne ogłoszenie;
 - d) wydaje ostrzeżenia.
2. Podejmując działania, o których mowa w ust. 1, ESMA bierze pod uwagę charakter i powagę naruszenia, uwzględniając następujące kryteria:
 - a) czas trwania i częstotliwość naruszenia;
 - b) kwestię, czy naruszenie doprowadziło do przestępstwa finansowego bądź też ułatwiło przestępstwo finansowe lub czy istnieje między nimi innego rodzaju związek;
 - c) kwestię, czy naruszenie jest wynikiem działania umyślnego lub zanedbania;
 - d) stopień odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej za naruszenie;
 - e) sytuację finansową osoby odpowiedzialnej za dane naruszenie, której wyznacznikiem jest wysokość całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej lub roczny dochód i aktywa netto odpowiedzialnej osoby fizycznej;
 - f) wpływ naruszenia na interesy inwestorów;

- g) skalę korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez osobę odpowiedzialną za dane naruszenie lub strat poniesionych przez osoby trzecie w wyniku naruszenia, o ile można je ustalić;
 - h) zakres współpracy osoby odpowiedzialnej za naruszenie z ESMA, bez uszczerbku dla konieczności wydania korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez tę osobę;
 - i) poprzednie naruszenia popełnione przez osobę odpowiedzialną za naruszenie;
 - j) środki zastosowane po popełnieniu naruszenia przez osobę odpowiedzialną za naruszenie w celu zapobieżenia powtórnemu naruszeniu.
3. ESMA bez zbędnej zwłoki powiadamia osobę odpowiedzialną za naruszenie o każdym działaniu podjętym na podstawie ust. 1 oraz informuje o tym działaniu właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich oraz Komisję. W terminie 10 dni roboczych od daty podjęcia decyzji ESMA ogłasza ją publicznie na swojej stronie internetowej.
4. Publiczne ogłoszenie, o którym mowa w ust. 3, musi zawierać następujące elementy:
- a) informację o prawie odwołania się od decyzji przysługującym osobie odpowiedzialnej za naruszenie;
 - b) w stosownych przypadkach informację potwierdzającą złożenie odwołania oraz wyjaśnienie, że takie odwołanie nie ma skutku zawieszającego;
 - c) informację o możliwości zawieszenia stosowania zaskarżonej decyzji przez Komisję Odwoławczą ESMA zgodnie z art. 60 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

SEKCJA II

SANKCJE ADMINISTRACYJNE I INNE ŚRODKI

Artykuł 28

Grzywny

1. Jeżeli zgodnie z art. 31 ust. 5 ESMA stwierdzi, że osoba, umyślnie lub w wyniku zaniedbania, dopuściła się jednego z naruszeń wymienionych w rozdziałach I–V, przyjmuje decyzję o nałożeniu grzywny zgodnie z ust. 3.
2. Uznaje się, że naruszenie popełniono umyślnie, jeżeli ESMA znalazł obiektywne dowody wskazujące na to, że dana osoba działała umyślnie w celu dopuszczenia się naruszenia.
3. Maksymalna kwota grzywny, o której mowa w ust. 1, wynosi maksymalnie 5 % rocznego obrotu dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego w roku kalendarzowym.
4. Ustalając wysokość grzywny na podstawie ust. 1, ESMA bierze pod uwagę kryteria określone w art. 27 ust. 2.

Artykuł 29

Okresowe kary pieniężne

1. ESMA w drodze decyzji nakłada okresowe kary pieniężne w celu zmuszenia:

- a) osoby do zaprzestania naruszenia, zgodnie z decyzją podjętą na podstawie art. 23;
 - b) osoby, o której mowa w art. 22 ust. 1:
 - (i) do dostarczenia kompletnych informacji, których zażądano w drodze decyzji na podstawie art. 22;
 - (ii) do poddania się dochodzeniu, a w szczególności do przedłożenia kompletnych dokumentów, danych, procedur lub wszelkich innych żądanych materiałów, a także do uzupełnienia i skorygowania innych informacji udostępnionych w dochodzeniu wszczętym na podstawie decyzji podjętej na podstawie art. 23;
 - (iii) do poddania się kontroli w miejscu prowadzenia działalności zarządzanej decyzją na podstawie art. 24.
- 2. Okresowa kara pieniężna musi być skuteczna i proporcjonalna. Okresową karę pieniężną nakłada się za każdy dzień opóźnienia.
 - 3. Niezależnie od przepisów ust. 2 kwota okresowych kar pieniężnych wynosi 3 % średniego dziennego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym lub, w przypadku osób fizycznych, 2 % średniego dziennego dochodu w poprzedzającym roku kalendarzowym. Okresową karę pieniężną nalicza się od dnia określonego w decyzji o nałożeniu okresowej kary pieniężnej.
 - 4. Okresową karę pieniężną nakłada się na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy od powiadomienia o decyzji ESMA. Po upływie tego okresu ESMA dokonuje przeglądu tego środka.

Artykuł 30

Powiadamianie o grzywnach i okresowych karach pieniężnych oraz ich charakter, egzekucja i przypisywanie

- 1. ESMA podaje do wiadomości publicznej każdą grzywnę i każdą okresową karę pieniężną, które zostały nałożone zgodnie z art. 28 i 29, chyba że takie publiczne powiadomienie zagrażałoby poważnie rynkom finansowym lub wyrządziło nieproporcjonalną szkodę zainteresowanym stronom. Ujawniane informacje nie mogą obejmować danych osobowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 2016/679¹⁶.
- 2. Grzywny i okresowe kary pieniężne nałożone na podstawie art. 34 i 35 mają charakter administracyjny.
- 3. Jeżeli ESMA postanowi nie nakładać grzywn ani kar pieniężnych, informuje o tym odpowiednio Parlament Europejski, Radę, Komisję i właściwe organy danego państwa członkowskiego oraz podaje przyczyny swojej decyzji.
- 4. Grzywny i okresowe kary pieniężne nałożone na podstawie art. 28 i 29 podlegają egzekucji.
- 5. Postępowanie egzekucyjne regulują przepisy postępowania cywilnego obowiązujące w państwie, na którego terytorium jest ono prowadzone.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

6. Kwoty grzywien i okresowych kar pieniężnych przypisuje się do budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

Artykuł 31

Przepisy proceduralne regulujące stosowanie środków nadzorczych i nakładanie grzywien

1. Jeżeli w trakcie wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia ESMA stwierdzi, że istnieją wiarygodne przesłanki świadczące o możliwości istnienia okoliczności, które stanowią naruszenie albo naruszenia wymienione w rozdziałach I–V, ESMA wyznacza niezależnego urzędnika dochodzeniowego, który prowadzi w tej sprawie dochodzenie. Wyznaczony urzędnik nie może – ani nie mógł w przeszłości – być bezpośrednio bądź pośrednio zaangażowany w nadzór nad danym dostawcą usług w zakresie finansowania społecznościowego ani w procedurę udzielania zezwolenia temu dostawcy i wykonuje swoje funkcje niezależnie od ESMA.
2. Urzędnik dochodzeniowy, o którym mowa w ust. 1, bada domniemane naruszenia z uwzględnieniem wszelkich uwag przedstawionych przez osoby, które są przedmiotem dochodzeń, i przedkłada ESMA pełne akta sprawy zawierające dokonane przez niego ustalenia.
3. Aby wykonywać swoje zadania, urzędnik dochodzeniowy może korzystać z prawa do występowania o informacje zgodnie z art. 22 i do prowadzenia dochodzeń i kontroli w miejscu prowadzenia działalności zgodnie z art. 23 i 24.
4. W trakcie wykonywania swych zadań urzędnik dochodzeniowy ma dostęp do wszystkich dokumentów i informacji zebranych przez ESMA w czasie działań nadzorczych.
5. Urzędnik dochodzeniowy – po zakończeniu prowadzonego przez siebie dochodzenia i przed przekazaniem ESMA akt sprawy zawierających jego ustalenia – zapewnia osobom, w odniesieniu do których toczy się dane dochodzenie, możliwość przedstawienia swojego stanowiska na temat wyjaśnianych spraw. Podstawę ustaleń urzędnika dochodzeniowego mogą stanowić wyłącznie fakty, do których zainteresowane strony miały możliwość się odnieść.
6. W toku dochodzeń prowadzonych na podstawie niniejszego artykułu w pełni przestrzega się prawa do obrony przysługującego zainteresowanym osobom.
7. Urzędnik dochodzeniowy, przedkładając ESMA akta sprawy zawierające dokonane przez niego ustalenia, powiadamia o tym fakcie osoby, w odniesieniu do których toczy się dochodzenie. Osoby, w odniesieniu do których toczy się dochodzenie, mają prawo dostępu do akt sprawy, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu innych osób w zakresie ochrony ich tajemnicy handlowej. Prawo dostępu do akt sprawy nie obejmuje informacji poufnych dotyczących osób trzecich.
8. Na podstawie akt sprawy zawierających ustalenia urzędnika dochodzeniowego oraz – na wniosek osób, w odniesieniu do których toczy się dochodzenie – po zapoznaniu się ze stanowiskiem tych osób zgodnie z art. 32 ESMA decyduje, czy osoby, w odniesieniu do których toczy się dochodzenie, popełniły naruszenie lub naruszenia wymienione w rozdziałach I–V, a jeżeli tak – stosuje środek nadzoru zgodnie z art. 31.

9. Urzędnik dochodzeniowy nie bierze udziału w obradach ESMA ani nie uczestniczy w żaden inny sposób w procesie podejmowania decyzji przez ESMA.
10. Komisja może przyjąć akty delegowane zgodnie z art. 37 do dnia [please insert date 24 months after entry into force] r. w celu uściślenia przepisów proceduralnych dotyczących wykonywania prawa do nakładania grzywien lub okresowych kar pieniężnych, w tym przepisów dotyczących prawa do obrony, przepisów tymczasowych oraz przepisów dotyczących pobierania grzywien lub okresowych kar pieniężnych, a także dotyczących okresów przedawnienia w zakresie nakładania i egzekwowania grzywien i okresowych kar pieniężnych.
11. ESMA przekazuje sprawy w celu wszczęcia postępowania karnego odpowiednim organom krajowym, jeżeli, wykonując swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia, stwierdzi, że istnieją wiarygodne przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia okoliczności stanowiących przestępstwo. Ponadto ESMA odstępuje od nałożenia grzywien lub okresowych kar pieniężnych w przypadku, gdy – wskutek postępowania karnego prowadzonego na podstawie prawa krajowego – wyrok uniewinniający lub skazujący wynikający z identycznych faktów lub z faktów, które są zasadniczo takie same, uprawomocnił się.

Artykuł 32

Zapoznanie się ze stanowiskiem osób objętych postępowaniem

1. Przed podjęciem jakiejkolwiek decyzji na podstawie art. 27, 28 i 29 ESMA zapewnia osobom objętym postępowaniem możliwość przedstawienia swojego stanowiska odnośnie do ustaleń ESMA. Podstawę decyzji ESMA stanowią wyłącznie ustalenia, co do których osoby objęte postępowaniem mogły przedstawić swoje stanowisko.
2. Przepisy akapitu pierwszego nie mają zastosowania, jeżeli konieczne jest podjęcie pilnych działań w celu zapobieżenia istotnym i bezpośrednio grożącym szkodom dla systemu finansowego. W takim przypadku ESMA może przyjąć decyzję tymczasową i zapewnia osobom objętym postępowaniem możliwość przedstawienia swojego stanowiska jak najszybciej po podjęciu decyzji.
3. W toku postępowania w pełni przestrzega się prawa do obrony przysługującego osobom, w odniesieniu do których toczy się dochodzenie. Osobom tym przysługuje prawo dostępu do gromadzonych przez ESMA akt sprawy, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu innych osób w zakresie ochrony ich tajemnicy handlowej. Prawo dostępu do akt sprawy nie obejmuje dostępu do informacji poufnych lub wewnętrznych dokumentów przygotowawczych ESMA.

Artykuł 33

Kontrola ze strony Trybunału Sprawiedliwości

Trybunał Sprawiedliwości ma nieograniczone prawo orzekania w sprawie decyzji ESMA nakładających grzywnę lub okresową karę pieniężną lub nakładających wszelkie inne kary lub środki administracyjne zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Może on uchylić, obniżyć lub podwyższyć nałożoną grzywnę lub okresową karę pieniężną.

Artykuł 34

Oплата за udzielenie zezwolenia i оплата надзорца

1. ESMA pobiera od dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego opłaty zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i aktami delegowanymi przyjętymi na

podstawie ust. 3. Opłaty te pokrywają wydatki ESMA związane z udzielaniem zezwoleń dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego i nadzorem nad nimi oraz pozwalają odzyskać koszty, jakie mogą ponieść właściwe organy, wykonując prace na podstawie niniejszego rozporządzenia, w szczególności w wyniku przekazania zadań zgodnie z art. 35.

2. Wysokość opłaty pobieranej od poszczególnych dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego jest ograniczona do kwoty proporcjonalnej do zakresu działalności danego dostawcy usług finansowania społecznościowego.
3. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 37 do dnia [Publications Office: please insert date 24 months after entry into force] w celu określenia rodzajów opłat, czynności, za które są one pobierane, wysokości opłat i sposobu ich uiszczania oraz metodologii obliczania maksymalnej kwoty pobieranej przez ESMA od każdego podmiotu na podstawie ust. 2.

Artykuł 35

Przekazywanie zadań przez ESMA właściwym organom

1. Jeżeli jest to niezbędne do odpowiedniego wykonania zadania nadzorczego, ESMA może przekazać określone zadania nadzorcze właściwemu organowi państwa członkowskiego zgodnie z wytycznymi wydanymi przez ESMA na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. Takie określone zadania nadzorcze mogą w szczególności obejmować prawo do wystosowywania wezwań do udzielenia informacji zgodnie z art. 22 i do prowadzenia dochodzeń i kontroli w miejscu prowadzenia działalności zgodnie z art. 23 i 24.
2. Przed przekazaniem danego zadania ESMA konsultuje się z odpowiednim właściwym organem w sprawie:
 - a) zakresu zadania, które ma zostać przekazane;
 - b) harmonogramu wykonania tego zadania; oraz
 - c) przekazania niezbędnych informacji ESMA i przez ESMA.
3. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie opłat przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 34 ust. 3 ESMA zwraca właściwemu organowi koszty poniesione w wyniku wykonywania przekazanych mu zadań.
4. ESMA w odpowiednich odstępach czasu dokonuje przeglądu decyzji, o której mowa w ust. 1. Przekazanie zadań może zostać w każdej chwili odwołane.

Artykuł 36

Ochrona danych

1. W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszego rozporządzenia właściwe organy wykonują swoje zadania do celów niniejszego rozporządzenia zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679.
2. W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez ESMA w ramach niniejszego rozporządzenia, ESMA przestrzega rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Rozdział VII

Akty delegowane

Artykuł 37

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 7, art. 10 ust. 10, art. 15 ust. 6, art. 16 ust. 9, art. 31 ust. 10 i art. 34 ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [Publications Office: Date of entry into force of this Regulation].
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 7, art. 10 ust. 10, art. 15 ust. 6, art. 16 ust. 9, art. 31 ust. 10 i art. 34 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 7, art. 10 ust. 10, art. 15 ust. 6, art. 16 ust. 9, art. 31 ust. 10 i art. 34 ust. 3 wchodzi w życie tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

Artykuł 38

Sprawozdanie

1. Do dnia [publications office please insert 24 months of entry into application of this Regulation] r., po konsultacji z ESMA, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem ustawodawczym.
2. W sprawozdaniu tym ocenia się następujące elementy:
 - a) funkcjonowanie rynku dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego w Unii, w tym rozwój sytuacji rynkowej i tendencji,

z uwzględnieniem doświadczeń nadzorczych zdobytych przez ESMA, liczby dostawców usług finansowania społecznościowego, którzy uzyskali zezwolenie od ESMA, oraz ich udziału w rynku, a w szczególności analizując, czy konieczne jest wprowadzenie jakichkolwiek zmian definicji zawartych w niniejszym rozporządzeniu oraz czy zakres usług objętych niniejszym rozporządzeniem pozostaje odpowiedni;

- b) wpływ niniejszego rozporządzenia na należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego, w tym wpływ na dostęp MŚP do finansowania oraz na inwestorów i inne kategorie osób, których te usługi dotyczą;
- c) wdrożenie innowacji technologicznych w sektorze finansowania społecznościowego, w tym stosowanie nowych innowacyjnych modeli biznesowych i technologii;
- d) czy próg określony w art. 2 ust. 2 lit. d) jest nadal odpowiedni dla osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
- e) skutki, jakie krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne regulujące komunikaty marketingowe dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego mają dla swobody świadczenia usług, konkurencji i ochrony inwestorów;
- f) stosowanie kar administracyjnych, a w szczególności jakakolwiek potrzeba dalszej harmonizacji kar administracyjnych przewidzianych za naruszenie niniejszego rozporządzenia.
- g) konieczność i proporcjonalność nałożenia na dostawców finansowania społecznościowego obowiązku przestrzegania krajowych przepisów wdrażających dyrektywę (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz wpisania tych dostawców finansowania społecznościowego do wykazu podmiotów zobowiązanych do celów dyrektywy (UE) 2015/849.

Artykuł 39

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [Publications Office please insert 12 months from entry into force] r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Dziedziny polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Cel(e)
- 1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy
- 1.7. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki operacyjne*
 - 3.2.3. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw

1.2. Dziedziny polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Dziedzina polityki: Stabilność finansowa, usługi finansowe i unia rynków kapitałowych

Działanie: Unia rynków kapitałowych

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

☒ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego**¹⁷

☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

1.4. Cel(e)

1.4.1. *Wieloletnie cele strategiczne Komisji wskazane we wniosku/inicjatywie*

Przyczynienie się do budowania pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego opartego na wzmocnionej bazie przemysłowej

1.4.2. *Cele szczegółowe*

Cel szczegółowy nr:

1. Umożliwienie platformom zwiększenia skali działalności

2. Wzmocnienie integralności platform

3. Zwiększenie przejrzystości platform dla inwestorów

¹⁷

O którym mowa w art. 54 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

1. Europejscy dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego są w stanie prowadzić swoją podstawową działalność we wszystkich państwach członkowskich i realizować projekty oparte na pośrednictwie w całej UE.
2. Zaufanie inwestorów jest zwiększone, szczególnie w zakresie korzystania z dostępu do platform i inwestowania w kontekście transgranicznym.

1.4.4. *Wskaźniki wyników i wpływu*

Należy określić wskaźniki, które umożliwią monitorowanie realizacji wniosku/inicjatywy.

Służby Komisji monitorowałyby skutki wybranego wariantu strategicznego na podstawie poniższego niewyczerpującego wykazu wskaźników:

1. Wpływ na platformy:
 - a. Liczba państw, w których platformy prowadzą działalność
 - b. Roczne wielkości transakcji finansowania społecznościowego w państwach UE
 - c. Baza inwestorów według rodzaju inwestora
 - d. Liczba, wielkość i rodzaj projektów finansowanych transgranicznie
 - e. Wielkość transgranicznych przepływów inwestycyjnych
2. Koszty bezpośrednie
 - a. Opłaty za wydanie licencji
 - b. Opłaty z tytułu nadzoru i regulacji
 - c. Koszty egzekwowania przepisów
3. Koszty/korzyści pośrednie
 - a. Zmiany opłat za finansowanie projektów / inwestowanie
 - b. Zmiany średniej wysokości opłaty

1.5. **Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**

1.5.1. *Potrzeby, które mają zostać zaspokojone w perspektywie krótko- lub długoterminowej*

We wniosku należy odnieść się do poniższych wyzwań:

1) Jednolity rynek: platformy finansowania społecznościowego są w dużym stopniu zależne od efektów sieciowych. Skala nie tylko zwiększa rentowność modeli biznesowych, lecz także zapewnia większe korzyści użytkownikom platformy – inwestorom i właścicielom projektów. Obecnie platformy finansowania społecznościowego borykają się z poważnymi trudnościami przy próbie rozszerzenia działalności na inne państwa członkowskie UE, a zatem w większości ograniczają się do działalności krajowej. Inicjatywa ta zapewni platformom, które chcą działać na poziomie UE, możliwość ubiegania się za pośrednictwem Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych o licencję europejskiego dostawcy usług finansowania społecznościowego, która pozwoli im bezproblemowo świadczyć usługi na całym jednolitym rynku.

2) Integralność i bezpieczeństwo sektora: finansowanie społecznościowe musi jeszcze stać się rzetelnym i dojrzałym sektorem, a inwestorzy są szczególnie ostrożni w przypadku dokonywania inwestycji transgranicznych. Wynika to częściowo z rozbieżnych przepisów przyjętych przez poszczególne państwa członkowskie, które to przepisy stwarzają niepewność co do możliwości stosowania zabezpieczeń, analizy due diligence oraz poziomu kontroli. Wynikiem tej inicjatywy będzie rozpoznawalny znak europejski, który zapewni przejrzyste i bezpieczne środowisko dla pośrednictwa w sprzedaży funduszy, umożliwiając inwestorom skoncentrowanie się na rentowności projektów, które chcą wspierać.

- 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Do celów niniejszego punktu „wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” oznacza wartość wynikającą z interwencji Unii wykraczającą poza wartość, która zostałaby uzyskana bez tej interwencji przez same państwa członkowskie.*

Działanie UE znacznie ograniczyłoby złożoność oraz obciążenia finansowe i administracyjne dla wszystkich kluczowych zainteresowanych stron, tj. platform finansowania społecznościowego, właścicieli projektów i inwestorów, zapewniając jednocześnie równe warunki działania wszystkim dostawcom usług posługującym się tym samym znakiem UE. Ponadto harmonizacja norm ostrożnościowych, warunków operacyjnych i zasad przejrzystości w odniesieniu do wszystkich zainteresowanych podmiotów przyniosłaby wyraźne korzyści w zakresie ochrony inwestorów i stabilności finansowej. Harmonizując podstawowe cechy platformy finansowania społecznościowego, wniosek ma na celu ustanowienie jednolitych ram w odniesieniu do definicji takiej działalności w zakresie finansowania społecznościowego poprzez jasne określenie wspólnych przepisów w konkretnych obszarach.

Z nowych dowodów uzyskanych w ramach konsultacji z zainteresowanymi stronami i badań zewnętrznych wynika, że obecnie konieczne jest podjęcie działania. Celem działania na poziomie UE jest przyczynienie się do skutecznego i efektywnego rozwoju usług w zakresie finansowania społecznościowego w UE, ochrony inwestorów, stabilności i efektywności systemu finansowego na korzyść gospodarki Unii, jej obywateli i przedsiębiorstw. Ocena skutków towarzysząca wnioskowi Komisji przyczynia się do lepszego zrozumienia, dlaczego cele te można lepiej osiągnąć na poziomie Unii.

- 1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Nowa inicjatywa

- 1.5.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Cele tego wniosku są spójne z polityką UE w wielu innych dziedzinach oraz z bieżącymi inicjatywami, w szczególności z unią rynków kapitałowych, inicjatywą FinTech oraz jednolitym rynkiem cyfrowym.

1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy

☐ Wniosek/inicjatywa o **ograniczonym okresie trwania**

– ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

– ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r.

☒ Wniosek/inicjatywa o **nieograniczonym okresie trwania**

– Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,

– po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Przewidywane tryby zarządzania¹⁸

☐ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję przez

– ☐ agencje wykonawcze

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☒ **Zarządzenie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

☒ organom, o których mowa w art. 208 i 209;

☐ organom prawa publicznego;

☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;

☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

Uwagi

Nie dotyczy

¹⁸ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się następującej stronie: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/PL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

Zgodnie z już istniejącymi ustaleniami Europejskie Urzędy Nadzoru regularnie opracowują sprawozdania ze swojej działalności (w tym sprawozdania wewnętrzne dla kadry kierowniczej wyższego szczebla, sprawozdania dla Rad oraz opracowanie sprawozdania rocznego) i podlegają audytom ze strony Trybunału Obrachunkowego i Służby Audytu Wewnętrznego Komisji, którego przedmiotem jest wykorzystanie przez Europejskie Urzędy Nadzoru zasobów własnych i wyniki. Monitorowanie i sprawozdawczość działań uwzględnionych we wniosku podlegać będzie obecnie obowiązującym wymogom, a także wszelkim nowym wymogom wynikającym z niniejszego wniosku.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Biorąc pod uwagę niewielki rozmiar rynku, który ukierunkowany jest na wsparcie finansowe dla małych przedsiębiorstw na wczesnym etapie rozwoju, nie stwierdzono żadnego znaczącego ryzyka gospodarczego, ryzyka dla stabilności finansowej ani innego rodzaju ryzyka. Należy zauważyć, że projekty realizowane za pośrednictwem platform finansowania społecznościowego wiążą się jednak z bardzo wysokim ryzykiem, co znajduje odzwierciedlenie w ostrzeżeniach przed ryzykiem dla inwestorów oraz w innych zabezpieczeniach, zapewniając w ten sposób inwestorom znajomość wybranego przez nich środowiska, które nie jest porównywalne z przestrzenią przeznaczoną na produkty oszczędnościowe, ale stanowi przestrzeń do wspierania przedsięwzięć. Same platformy nie mogą uczestniczyć poprzez inwestowanie w te oferty lub gwarantowanie tych ofert i jedynie ułatwiają transakcje między stronami.

2.2.2. Przewidywane metody kontroli

Systemy zarządzania i kontroli przewidziane w rozporządzeniach w sprawie Europejskich Urzędów Nadzoru są już wdrożone. Europejskie Urzędy Nadzoru współpracują ściśle ze Służbą Audytu Wewnętrznego Komisji w celu zapewnienia spełnienia odpowiednich norm we wszystkich obszarach zasad ramowych kontroli wewnętrznej. Rozwiązania te będą również stosowane w odniesieniu do roli Europejskiego Urzędu Nadzoru przewidzianej w niniejszym wniosku.

Ponadto w każdym roku obrotowym Parlament Europejski na podstawie zalecenia Rady udziela każdemu Europejskiemu Urzędowi Nadzoru absolutorium budżetowego w związku z wykonaniem przez nie budżetu.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony

Do celów zwalczania oszustw, korupcji oraz wszelkiej innej nielegalnej działalności do Europejskich Urzędów Nadzoru zastosowanie mają, bez żadnych ograniczeń, przepisy rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 września 2013 r. dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Europejskie Urzędy Nadzoru dysponują specjalną strategią w zakresie zwalczania nadużyć finansowych i wynikającym z niej planem działania. Zintensyfikowane działania prowadzone przez Europejskie Urzędy Nadzoru w zakresie zwalczania nadużyć finansowych będą zgodne z zasadami i wytycznymi przewidzianymi w rozporządzeniu finansowym (środki zwalczania nadużyć finansowych jako część należytego zarządzania finansami), polityką OLAF w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i postanowieniami zawartymi w strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (COM(2011) 376), jak również określonymi we wspólnym podejściu dotyczącym zdecentralizowanych agencji UE (lipiec 2012 r.) i powiązanim z nim planem działania.

Ponadto rozporządzenia w sprawie ustanowienia Europejskich Urzędów Nadzoru, a także regulacje finansowe Europejskich Urzędów Nadzoru zawierają przepisy dotyczące wykonania i kontroli budżetu Europejskich Urzędów Nadzoru oraz mające zastosowanie przepisy finansowe, w tym te ukierunkowane na zapobieganie nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer [Treść.....]	Zróżnicowane/ niezróżnicowane ¹⁹	państw EFTA ²⁰	krajów kandydujących ²¹	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
1a	12 02 06 ESMA	Zróżnicowane/ niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

- Nowe linie budżetowe, o których utworzenie się wnioskuje

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer [Treść.....]	Zróżnicowane/ niezróżnicowane	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
[...]	[XX.YY.YY.YY] [...]	[...]	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE

¹⁹ Środki zróżnicowane/ środki niezróżnicowane.

²⁰ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

²¹ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	Numer	[Treść.....]
------------------------------------	-------	----------------------

Dyrekcja Generalna: <.....>			Rok 2019	Rok 2020	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
Tytuł 1: Środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(1)	0,764	1,637						2,401
	Środki płatności	(2)	0,764	1,637						2. 401
Tytuł 2:	Środki na zobowiązania	(1a)								
	Środki płatności	(2 a)								
Tytuł 3:	Środki na zobowiązania	(3 a)								
	Środki płatności	(3b)								
OGÓŁEM środki w przypadku ESMA	Środki na zobowiązania	=1+1a +3a	0,764	1. 637						2. 401
	Środki płatności	=2+2a +3b	0,764	1. 637						2. 401

Dział wieloletnich ram finansowych	5	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2019	Rok 2020	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: <.....>									
• Zasoby ludzkie		0,401	0,995						1,396
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,091	0,236						0,327
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna <.....>	Środki								

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2019	Rok 2020	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	0,764	1. 637						2. 401
	Środki na płatności	0,764	1. 637						2. 401

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki [organu]

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok N		Rok N+1		Rok N+2		Rok N+3		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)						OGÓŁEM	
	PRODUKTY																	
	Rodzaj ²²	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ²³																		
- Produkt																		
- Produkt																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma częściowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma częściowa																		
KOSZT OGÓŁEM																		

²² Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

²³ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2 „Cele szczegółowe...”.

3.2.3. Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie [organu]

3.2.3.1. Streszczenie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2019	Rok 2020	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
--	-------------	-------------	------------	------------	---	--	--	---------------

Urzednicy (grupa zaszeregowania AD)	2	6						8
Urzednicy (grupa zaszeregowania AST)								
Personel kontraktowy	1	1						2
Personel tymczasowy								
Oddelegowani eksperci krajowi								

OGÓŁEM	3	7						
---------------	----------	----------	--	--	--	--	--	--

Szacunkowy wpływ na personel (dodatkowe EPC) – plan zatrudnienia

Grupa funkcyjna i grupa zaszeregowania	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)
AD16				
AD15				
AD14				
AD13				
AD12				
AD11				

AD10				
AD9				
AD8				
AD7				
AD6				
AD5				
Ogółem AD				
AST11				
AST10				
AST9				
AST8				
AST7				
AST6				
AST5				
AST4				
AST3				
AST2				
AST1				
Ogółem AST				
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
Ogółem AST/SC				

SUMA CAŁKOWITA				
----------------	--	--	--	--

Szacunkowy wpływ na personel (dodatkowy) – personel zewnętrzny

Pracownicy kontraktowi	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)
Grupa funkcyjna IV				
Grupa funkcyjna III				
Grupa funkcyjna II				
Grupa funkcyjna I				
Ogółem				

Oddelegowani eksperci krajowi	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)
Ogółem				

Należy podać planowany termin rekrutacji i dostosować odpowiednio wysokość kwoty (jeżeli rekrutacja ma miejsce w lipcu, uwzględnia się tylko 50 % średniego kosztu) i udzielić szczegółowych wyjaśnień w załączniku.

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie macierzystej DG

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (lub przynajmniej z dokładnością do jednego miejsca po przecinku)

	Rok 2020	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
XX 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)							
XX 01 01 02 (w delegaturach)							
XX 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)²⁴							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT i JED w delegaturach)							
XX 01 04 <i>yy</i> ²⁵	- w centrali ²⁶						
	- w delegaturach						
XX 01 05 02 (CA, LA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							

²⁴ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

²⁵ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

²⁶ Przede wszystkim fundusze strukturalne, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejski Fundusz Rybacki.

10 01 05 02 (CA, SNE, INT – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM							

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	
Personel zewnętrzny	

Opis metody obliczenia kosztów ekwiwalentów pełnego czasu pracy powinien zostać zamieszczony w załączniku V pkt 3.

3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*

- ☐ Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.
- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.

Należy wyjaśnić, na czym ma polegać przeprogramowanie, określając linie budżetowe, których ma ono dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych²⁷.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając działy i linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

²⁷ Zob. art. 11 i 17 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody różne

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów:	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ²⁸						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł								

W przypadku wpływu na dochody różne „przeznaczone na określony cel” należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

[...]

ZAŁĄCZNIK do oceny skutków finansowych regulacji towarzyszącej wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw

Zastosowana metodyka oraz główne założenia

Koszty związane z udzielaniem przez ESMA zezwoleń dla europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego i sprawowaniem przez ESMA nadzoru nad nimi zostały oszacowane według trzech kategorii kosztów: koszty personelu, koszty administracyjne i koszty operacyjne²⁹.

Według wstępnych szacunków dokonanych przez Komisję zadania z zakresu udzielania zezwoleń dla europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego i sprawowania nadzoru nad nimi wymagać będą zatrudnienia 4 nowych pracowników w 2019 r. i 9 dodatkowych pracowników w 2020 r. Nowo zatrudnione osoby uzupełnią osoby obecnie pracujące w ESMA, które są uwzględnione w obecnym budżecie tego urzędu. Koszty te byłyby finansowane z budżetu UE, aby nie obciążać powstającego sektora nieproporcjonalnymi opłatami. Od europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego, którym udzielono zezwolenia w ramach tego systemu, pobierane będą opłaty, jednak wysokość tych opłat będzie ograniczona określonym pułapem, opisanym szczegółowo w tekście wniosku.

Konieczność zwiększenia zatrudnienia wynika z powierzenia ESMA na podstawie rozporządzenia dodatkowych zadań, które mają związek z koordynacją europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego i nadzorem nad nimi:

- przygotowanie się do prowadzenia procedur udzielania zezwoleń oraz zarządzanie tymi procedurami;

²⁸ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.

²⁹ Koszty operacyjne obejmują również koszty tłumaczenia i koszty IT.

- utworzenie i prowadzenie centralnego rejestru;
- opracowanie standardów technicznych przewidzianych w rozporządzeniu;
- analiza arkuszy kluczowych informacji inwestycyjnych;
- przygotowanie się do rozpoczęcia koordynowania europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz bieżącego nadzoru nad nimi;
- roczne monitorowanie i składanie sprawozdań dotyczących kluczowych wskaźników efektywności.

Te nowe zadania określono w proponowanym rozporządzeniu i szerzej omówiono w uzasadnieniu tego aktu prawnego. Obejmują one między innymi: udzielanie zezwoleń europejskim dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego i ich rejestrację; nadzór nad zarejestrowanymi europejskimi dostawcami usług finansowania społecznościowego, wymagający regularnych kontaktów z kierownictwem/personelem nadzorowanych podmiotów; udzielanie odpowiedzi na zapytania, skargi lub wnioski składane przez właściwe organy krajowe lub konsumentów; monitorowanie przestrzegania przez europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego; występowanie o udzielenie informacji do europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego lub osób zaangażowanych w zarządzanie tymi podmiotami; prowadzenie kontroli na miejscu; analizowanie rejestrów oraz przesłuchania osób w sprawie domniemyanych naruszeń rozporządzenia; analizowanie arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu oraz tłumaczenie niezbędnych dokumentów. ESMA mógłby również wykonywać zadania w zakresie cofania zezwoleń dla europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego i stosować inne środki nadzoru wymienione w rozporządzeniu w sprawie europejskich dostawców usług finansowania społecznościowego.

W następnej sekcji opisano ogólne założenia przyjęte na potrzeby obliczenia dodatkowych zasobów, kosztów nowo zatrudnionych pracowników i kosztów dodatkowej infrastruktury informatycznej.

Ogólne założenia przyjęte na potrzeby obliczenia dodatkowych zasobów

Przy obliczaniu dodatkowych zasobów przyjęto następujące założenia.

Zakłada się, że rozporządzenie wejdzie w życie z początkiem 2019 r., a rok ten zostanie wykorzystany przez ESMA na przygotowanie projektu regulacyjnych standardów technicznych i doradztwa technicznego, a także opracowanie projektów procesów i procedur. Na podstawie liczby aktualnie obecnych na rynku platform finansowania społecznościowego, ich wielkości, działalności, ogólnych warunków rynkowych oraz liczby platform, które już próbowały rozwijać działalność w wymiarze transgranicznym, szacuje się, że w 2020 r. ESMA będzie nadzorował około 25 podmiotów.

Zakłada się, że dodatkowe stanowiska będą zaliczały się do personelu stałego albo kontraktowego. Przyjmuje się, że średni roczny koszt ogółem³⁰ personelu stałego wynosi 173 000 EUR, a personelu kontraktowego – 86 000 EUR. Jeżeli włączono koszty emerytury i rekrutacji, podczas gdy wydatki administracyjne związane z personelem i wydatki operacyjne objęte są odrębną kategorią, wówczas w tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie średniego rocznego kosztu ogółem z podziałem na kategorie.

Tabela 1 Koszty personelu

Kategoria personelu	2019 r. Średni roczny koszt personelu ogółem (*)	2020 r. Średni roczny koszt personelu ogółem (*)
Urzędnik	158 020 EUR	153 687 EUR
Pracownik kontraktowy	85 640 EUR	72 640 EUR

(*) Obejmuje: wydatki związane z rekrutacją, wynagrodzenia i dodatki, składki emerytalne, inne koszty (szkolenie, opieka zdrowotna, szkoła, zarządzanie personelem). Nie obejmuje: wydatków administracyjnych związanych z personelem (np. kosztów podróży służbowych) oraz wydatków operacyjnych (np. kosztów baz danych, spotkań, kosztów prawnych).

Obliczenie liczby dodatkowych pracowników

Tabela 2 przedstawia przewidywane zasoby kadrowe, które będą potrzebne ESMA do wykonywania funkcji określonych w rozporządzeniu.

Tabela2 EPC rocznie ogółem

	2019	2020
AD	2	6
CA	1	1
Ogółem	3	7

Przyszłe zasoby kadrowe wymagane w okresie po 2020 r. zostaną określone i przydzielone w kontekście kolejnych wieloletnich ram finansowych.

Inne wydatki

Inne wydatki, takie jak: utworzenie rejestru, bazy danych i inne koszty, ujęto w wydatkach operacyjnych w tabeli 3. Zakłada się, że koszty IT wyniosą 250 000 EUR w latach 2019 i 2020, po czym zmaleją do 50. Koszty tłumaczenia również są uwzględnione w pozycji kosztów operacyjnych i wynoszą 350 000 EUR rocznie.

Łączne kwoty wydatków w latach 2019–2020

³⁰

Z wyłączeniem emerytur oraz kosztów rekrutacji, ale łącznie z wydatkami administracyjnymi związanymi z personelem (np. kosztami podróży służbowych) oraz wydatkami operacyjnymi (np. kosztami baz danych, spotkań, kosztami prawnymi).

Uwzględniając powyższe założenia, całkowite kwoty szacowane na potrzeby zadań początkowych oraz zadań w zakresie nadzoru i udzielania zezwoleń, które mają być wykonywane przez ESMA w latach 2019–2020, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3 Łączne wydatki ESMA związane z ESMA w odniesieniu do europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego w latach 2019–2020, w EUR

	2019	2020
Wydatki na personel	401 680 EUR	994 760 EUR
Wydatki administracyjne	90 720 EUR	236 040 EUR
Wydatki operacyjne	271 600 EUR	656 200 EUR
Wydatki ogółem	764 000 EUR	1 887 000 EUR
Oplaty pobrane od licencjonowanych podmiotów(*)	0	25 x 10 000 EUR
Całkowity budżet pochodzący od sektora	0	250 000 EUR
Całkowity wpływ na budżet UE	764 000 EUR	1 637 000 EUR